

Spolufinancováno
Evropskou unií

Závěrečná evaluační zpráva

Sociální bydlení v Chomutově

CZ.03.02.01/00/22_007/0000193

Nositel projektu: Statutární město Chomutov

Evaluátor sebeevaluace: Mária Šťastná, projektový a finanční manažer

Zpracováno: prosinec 2025

Tato závěrečná zpráva je výstupem projektu „Sociální bydlení v Chomutově“ CZ.03.02.01/00/22_007/0000193.

Obsah

Manažerské shrnutí	3
1. Úvod	
2. Hodnocení procesu realizace projektu a jednotlivých aktivit	9
2.1 K A A Podpora zabydlování a podpora bydlení.....	9
2.2 KA B3 Prevence ztráty bydlení.....	11
2.3 KA C Vzdělávání.....	14
2.4 KA D Evaluace.....	16
3. Shrnutí realizace projektu.....	35

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1: Model projektu.....	4
Tabulka č. 2: Identifikace zainteresovaných stran.....	5
Tabulka č. 3: Identifikace cílové skupiny.....	7
Tabulka č. 4: Zabydlené domácnosti KA A.....	8
Tabulka č. 5: Zabydlené domácnosti KA B3.....	11
Tabulka č. 6: Supervize.....	13
Tabulka č. 7: Odborné vzdělávání.....	14
Tabulka č. 8: Harmonogram evaluace.....	15
Tabulka č. 9: Respondenti dotazníkového šetření.....	16
Tabulka č. 10: Vyhodnocení evaluačních otázek.....	27

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1: Přehled klientů projektu dle typu spolupráce.....	21
Graf č. 2: Vliv dlouhodobé podpory klientů na jejich schopnost udržet si standardní bydlení.....	21
Graf č. 3: Mapuje množství klientů s ohledem na oblasti podpory.....	22
Graf č. 4: Nejvýznamnější rizika mající vliv na udržení bydlení.....	22
Graf č. 5: Potřebnost dlouhodobých klientů v hlavních sledovaných oblastech podpory.....	23
Graf č. 6: Monitoring bydlení při vstupu do projektu.....	23
Graf č. 7: Častější hledání bydlení ženami ve středním věku.....	24
Graf č. 8: Mapování spolupráce dle trvalého bydliště.....	24
Graf č. 9: Potřeby obyvatel v oblasti bydlení dle velikosti domácnosti.....	25
Graf č. 10: Poměr mezi jednotlivými typy žadatelů o sociální bydlení.....	25
Graf č. 11: Žadatelé o sociální bydlení dle věku a pohlaví.....	26
Graf č. 12: Délka bytové nouze domácností od doby podání žádosti.....	26

SEZNAM ZKRATEK

EO	Evaluační otázka
FOD	Fond ohrožených dětí Klokánek
HK	Hodnoticí komise (sociálního bydlení)
IP	Individuální plán
KA	Klíčová aktivita
KSP	Klíčová sociální pracovnice
MP	Městská policie
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
ORP	Obec s rozšířenou působností
OPZ+	Operační program Zaměstnanost+
OSV	Odbor sociálních věcí

OTSP	Oddělení terénní sociální práce
PS	Pracovní skupina (sociálního bydlení)
RM	Rada města
SSCH	Sociální služby Chomutov
SVL	Sociálně vyloučená lokalita
ÚP	Úřad práce České republiky

Manažerské shrnutí

Statutární město Chomutov získalo finanční prostředky z Operačního programu zaměstnanost+ na realizaci projektu „Sociální bydlení v Chomutově“ CZ.03.02.01/00/22_007/0000193 ve výši 90 % a zbývajících 10 % spolufinancovalo. Projekt byl zaměřen na podporu zabydlování a podporu bydlení v 10 sociálních bytech. Byla praktikována metoda zabydlování Housing Led, řešení dílčích problematických aspektů životů zástupců cílových skupin až po jejich nastěhování do sociálních bytů. Prevence ztráty bydlení se zaměřila na podporu 100 domácností v oblasti udržení bydlení a podpory při přechodu do jiných forem bydlení.

Cílovými skupinami projektu byli sociální pracovníci jakožto zaměstnanci Magistrátu města Chomutova, zaměstnanci veřejné správy, kteří se věnují sociální, rodinné nebo zdravotní problematice a vykonávají svou činnost v souladu s ustanoveními § 109 a § 110 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpis. Další cílovou skupinou byli zástupci cílových skupin – osoby sociálně vyloučené a osoby sociálním vyloučením ohrožené. Jednotlivé klíčové aktivity projektu směřovaly k sociální práci navázané na tuto problematiku, na přímou sociální práci spojenou se sociálním bydlením, vzděláváním sociálních pracovníků a osvětovou kampaň.

Evaluace ověřuje, zda průběh realizace projektu odpovídal plánovanému nastavení, zda bylo dosaženo plánovaných výstupů, zda byly projektové aktivity vhodně zvoleny a jaký byl přínos pro cílovou skupinu. Město zatím neplánuje realizovat další projekt v oblasti sociálního bydlení, ale bude nadále zajišťovat sociální bydlení v městských bytech a poskytovat potřebnou podporu klientům v rámci prevence ztráty bydlení. S ohledem na schválení Zákona o podpoře bydlení bude město zřizovat Kontaktní místo pro bydlení.

Evaluační přístup kombinuje práci s existujícími daty a sběrem primárních dat. V rámci evaluace byly vyhodnoceny dotazníky vyplňované na základě rozhovorů s klienty sociálního bydlení před zabydlením a po 12 měsících v průběhu let 2022 až 2025. V listopadu 2023 proběhlo 9 evaluačních rozhovorů s realizačním týmem a Chomutovskou bytovou, a.s. a náměstkem pro sociální věci. V září 2024 proběhlo celkem 5 hloubkových rozhovorů s nejvýznamnějšími místními aktéry podílejícími se na řešení problematiky sociálního bydlení a realizačním týmem projektu. Na základě kombinace těchto informací byly poté vyhodnocovány klíčové aktivity (KA) projektu i evaluační otázky (EO).

Průběh projektu takřka kompletně odpovídal předem stanovenému plánu, a to jak po stránce odevzdávaných výstupů, tak po stránce dodržování projektového harmonogramu.

Projekt splnil veškeré cíle včetně dílčích, k jejichž naplnění směřovaly klíčové aktivity. Ze sociálních šetření vyplývá, že se v sociálním bytě se podařilo udržet více než 68 % zapojených domácností. Tato hodnota představuje významný posun oproti dříve aplikovanému systému prostupného bydlení, jehož úspěšnost činila přibližně 20 %. Podíl neúspěšných klientů byl způsoben více nedostatečným příjmem než nezpůsobilostí klientů, jejichž kompetence jsou testovány nad rámec únosnosti. Z 18 domácností 15 přešlo do standardního bydlení, 2 domácnosti bydlí u příbuzných a jedna spolubydlící klientka odešla na ubytovnu.

Projekt se opíral o již dříve nastavenou spolupráci místních aktérů, jejímž páteřním bodem byl projektový realizační tým. Jeho členky se účastnily jednání hodnotící komise (HK) sociálního bydlení i pracovní skupiny (PS) sociálního bydlení, ale s většinou zapojených organizací do těchto platforem komunikovaly také výrazně nad jejich rámec. Organizacemi, s nimiž bylo nezbytné nastavit kvalitní spolupráci, byly CHOMUTOVSKÁ BYTOVÁ, a.s., v jejíž správě se nacházejí veškeré městské byty, Úřad práce ČR zprostředkovávající klientům nepojistné sociální dávky, ale například též městská policie upozorňující na výskyt nežádoucího chování ze strany nájemníků sociálních bytů.

Pro udržitelnost sociálního bydlení je potřebná především politická podpora představitelů města a zlepšování mediálního obrazu obyvatel sociálních bytů v očích široké veřejnosti, například prostřednictvím sdílení příkladů dobré praxe. Projekt naplnil kritérium hospodárnosti, neboť k jeho konci bylo vyčerpáno necelých 79 % přidělených finančních prostředků. Nižší čerpání rozpočtu bylo způsobeno vyšší fluktuací zaměstnanců, a malým zájmem o práci na dobu určitou. Významný vliv na zájem o práci s touto cílovou skupinou měl tlak vyvíjený na samotné sociální pracovníky i na klienty v sociálních bytech. Kvalitní tým ovšem i za těchto podmínek zvládl splnit požadované podmínky projektu.

Úspěšný systém bydlení Housing Led a zvýšení životní úrovně u většiny klientů zapojených do projektu je přínosem i v případě budoucích projektů. Je vhodné doporučit udržování takto nastaveného systému a jeho další rozvoj.

1. ÚVOD

Město se zapojilo do projektu, který reagoval na zvýšenou potřebu podpory cílových skupin v oblasti realizace sociálního bydlení, prevence ztráty bydlení, vzdělávání a interní evaluace. Projekt byl rozdělen do čtyř klíčových aktivit:

- KA A – Zabydlování a podpora v bydlení
- KA B3 – Prevence ztráty bydlení
- KA C – Vzdělávání
- KA D – Evaluace

Cílem projektu bylo řešení neuspokojivé bytové situace na území města Chomutova. Projekt měl přispět k řešení situace domácností, které se nacházejí v bytové nouzi, tedy že standardní bydlení nemají, případně bydlí v nevyhovujících podmínkách či v nepřiměřeně drahém bydlení. Problematická je cena bydlení na volném trhu, kam se musejí obrátit domácnosti, které nedosáhnou na městské byty. Pro část obyvatel města jsou tyto byty příliš drahé. Tyto domácnosti pak využívají ubytovny nebo bydlí v nekvalitních bytech v sociálně vyloučených lokalitách. Problémem bytového trhu v Chomutově jsou také spekulace s bytovým fondem.

Realizace projektu probíhala od 1. listopadu 2022–31. října 2025, tj. 36 měsíců.

Realizační tým projektu je aktuálně šestičlenný. Všechny jeho členky jsou pracovníci Odboru sociálních věcí chomutovského magistrátu. Při přípravě Evaluačního plánu byl sestaven okruh zainteresovaných stran, kterých se projekt dotýká, ať již z hlediska organizačního, výkonného či pouze z důvodu spolupráce (viz. tabulka 1). Politické vedení města nově reprezentuje primátor Mgr. Milan Márc.

Tabulka č. 1: Model projektu

Kategorie (relevantní ukazatele dle evaluační matice)	Plán	Skutečnost k datu zpracování zprávy
Čerpání celkových způsobilých nákladů	18.031.456,80 Kč	14.219.032,62
Velikost projektového týmu	7,3 úvazku, 9 osob	5,2 úvazku, 6 osob

MI 6 00 00 Celkový počet podpořených osob	96 účastníků (podpora klienta 40 a více hodinami sociální práce, akreditované vzdělávání sociálních pracovníků – 8, - KA A: 15 účastníků v oblasti sociálního bydlení - KA B3 : 73 účastníků pro oblast prevence ztráty bydlení	110
MI 670 021 Kapacita podpořených služeb – místa	12 bytů 10 v KAA 2 KA B3	15 dosažení limitu
MI 670 031 Kapacita podpořených služeb – úvazky pracovníků	5,5	6,5
MI 6 74 01 Nové nebo inovované sociální služby týkající se bydlení	2 služba KA A, KA B3	2
670 102 Využívání podpořených služeb	130 osob (podpora klientů, kteří nesplňují podmínky nastavené operačním programem pro indikátor 6 00 00 a ti, kteří byli podpořeni sociální prací pod 40 hodin): KA B3: 130 osob pro oblast prevence ztráty bydlení	228
674 012 Nové nebo inovované služby týkající se bydlení	2 služby: KA A Podpora zabydlování a podpora bydlení KA B3 Prevence ztráty bydlení	KA A Podpora zabydlování a podpora bydlení KA B3 Prevence ztráty bydlení
805 000 Počet napsaných a zveřejněných analytických a strategických dokumentů (vč. evaluačních)	1 dokument (Závěrečná evaluační zpráva)	1 závěrečná evaluační zpráva
679 001	Počet podpořených Romů %	65 %
622 002 Počet podporovaných orgánů veřejné správy nebo veřejných služeb na celostátní, regionální, místní úrovni	Subjekty: 1	1
Počet úspěšně zadáných veřejných zakázek	3 veřejné zakázky malého rozsahu	3

Tabulka č. 2: Identifikace zainteresovaných stran

Zainteresaná strana	Funkce; role v projektu	Osoba/-y	Pracovní skupina	Hodnotící komise	Ostatní spolupráce
Statutární město Chomutov – vedení města	Primátor města; město je nositel projektu, majitel části sociálních bytů pro pilotáž, je místem realizace projektu	Mgr. Milan Márc	ANO	ANO	-
Statutární město Chomutov – Odbor sociálních věcí	Pověřená vedoucí odboru sociálních věcí	Mgr. Kamila Faiglová	ANO	ANO	ANO
	Vedoucí oddělení terénní sociální práce	Mgr. Bc. Monika Stránská	ANO	ANO	ANO
	Vedoucí oddělení SPOD	Bc. Romana Horynová	ANO	NE	ANO
	Pracovnice odboru sociálních věcí; realizační tým projektu	Zlata Barešová, DiS.	ANO	ANO	ANO

	Pracovnice odboru sociálních věcí; realizační tým projektu	Karla Hájková, DiS.	ANO	ANO	ANO
	Pracovnice odboru sociálních věcí; realizační tým projektu	Petra Hejkalová, DiS.	ANO	NE	ANO
	Pracovnice odboru sociálních věcí; realizační tým projektu	Mgr. Jana Ješetická	ANO	NE	ANO
	Pracovnice odboru sociálních věcí; realizační tým projektu	Bc. Renata Neumanová	ANO	ANO	ANO
	Pracovnice odboru sociálních věcí; realizační tým projektu	Bc. Daniela Krymová	ANO	NE	ANO
	Pracovník odboru sociálních věcí; realizační tým projektu	Lukáš Labašta, DiS.	NE	NE	ANO
	Pracovnice odboru sociálních věcí; realizační tým projektu	Mgr. Barbora Šmídová	ANO	NE	ANO
	Pracovnice odboru sociálních věcí; realizační tým projektu	Ing. Eva Winklerová	ANO	NE	ANO
	Pracovnice odboru sociálních věcí; realizační tým projektu	Mária Šťastná	ANO	NE	ANO
Statutární město Chomutov – Centrum komunitního plánování	Vedoucí organizační složky	Mgr. Jana Hronová	ANO	NE	ANO
Chomutovská bytová, a. s.	Ředitelka společnosti; poskytovatel části sociálních bytů, správce všech bytů v projektu	Bc. Soňa Skalická	ANO	ANO	NE
Člověk v tísni, o. p. s.	Terénní pracovníci; znalost cílové skupiny a kontakt s ní, tipování klientů pro projekt	Martin Slavík	ANO	ANO	ANO
		Jan Šipoš	ANO	NE	ANO
	Dluhové poradenství	Radka Laurová	NE	NE	ANO
Úřad práce ČR, kontaktní pracoviště Chomutov	Vedoucí oddělení hmotné nouze; kooperace v oblasti dávek na bydlení	Bc. Jitka Reiterová, DiS.	ANO	NE	ANO
	Oddělení státní sociální podpory	Bc. Krista Kulhánková	ANO	NE	ANO
	Oddělení zprostředkování, evidence a podpor v nezaměstnanosti	Ing. Miroslav Kubeš, DiS.	NE	NE	ANO
FOD – Klokánek Chomutov	Vedoucí FOD, *v době zahájení projektu městská zastupitelka, členka Finančního výboru, předsedkyně Sociální komise	Ing. Karin Novotná	ANO	ANO	ANO
Sociální služby Chomutov, p. o.	Ředitelka organizace	Mgr. Alena Tölgová	NE	ANO	ANO
	Sociální poradna	Bc. Martina Babková	NE	NE	ANO
Městská policie Chomutov	Ředitel	Mgr. Tomáš Douša	ANO	NE	NE
	Manažerka prevence	Ing. Iva Ejim	ANO	ANO	ANO
Platforma pro sociální bydlení	Konzultant sociálního bydlení	Ing. Milan Greineder	NE	NE	ANO
Ministerstvo práce a sociálních věcí	Kontaktní pracovník MPSV; odborné konzultace projektu z kontaktního centra MPSV	Bc. Viktor Ludvík Guth/Mgr. Marie Kunstová	ANO	NE	ANO
Zastupitelka	Předsedkyně sociální komise	Bc. Renata Adamová	NE	ANO	NE
Ministerstvo pro místní rozvoj, Oddělení regionální centrum západ	Lokální konzultantka pro Chomutov a Jirkov	Markéta Magdalena Němečková, Josefína Schneiderová	ANO	NE	NE
K srdci klíč, o.p.s.	Koordinátor programu a KMB	Kateřina Betáková	ANO	NE	ANO
Charita Chomutov	Potravinová pomoc	Denisa Albrechtová	NE	NE	ANO
Oblastní charita Most	Potravinová pomoc	Kristián Drapák	ANO	NE	ANO

	Dluhové poradenství	Ing. Mária Mešková	NE	NE	ANO
Vzdělávací společnost Edost, s.r.o.	Pracovní rehabilitace, supervize	Lucie Novotná	NE	NE	ANO
Spolek Masopust	Sociální rehabilitace	Bc. Petra Neugebauerová	NE	NE	ANO
ZŠ Zahradní	Školní speciální pedagog	Mgr. Karolína Homolová	NE	NE	ANO
ZŠ Písečná	Zástupce ředitele 1. stupeň	Mgr. Eva Kopruščáková	NE	NE	ANO
ZŠ Březenecká	Školní sociální pedagog	Bc. Ivana Lechová	NE	NE	ANO
Policie ČR			NE	NE	ANO
ADRA o.p.s.	Nábytková banka, sociální šatník, charitativní obchod	Pavla Szaniová	NE	NE	ANO
QARK s.r.o.	byty, hlášení oprav	Jitka Pasztorová	NE	NE	ANO

Tabulka č. 3: **Identifikace cílových skupin**

Cílová skupina	Zapojení do projektu
Sociální pracovníci Odboru sociálních věcí Magistrátu města Chomutova	Vzdělávání – akreditované kurzy zaměřené na zvýšení kompetencí zaměstnanců obce v rámci systému sociálního bydlení. Dále neakreditované vzdělávání (webináře, on-line setkání, předávání dobré praxe, supervize).
Osoby sociálně vyloučené a sociálním vyloučením ohrožené (203 osob, jež jsou klienty Odboru sociálních věcí Magistrátu města Chomutova)	Zapojení do aktivit zaměřených na prevenci ztráty bydlení, počet 203 osob byl určen jako minimální a byl překročen na 225 osob. Sociální práce v objemu nad 40 hodin - 60 domácností a do 40 hodin -232 domácností z nichž bylo 83 nad 3 h přímé práce.
Osoby sociálně vyloučené a sociálním vyloučením ohrožené (10 domácností, jež jsou klienty Odboru sociálních věcí Magistrátu města Chomutova)	Celkem 10 domácností (28 podpořených uživatelů), kterým bylo poskytnuto sociální bydlení ve formě sociálního bytu a sociální práce. Nad 40 hodin splnilo 28 klientů, z nich 8 splnilo paušálně bydlení nad 3 měsíce v bytě.

PŘEDMĚT EVALUACE

Evaluace byla zahájena v listopadu 2022 a byla prováděna průběžně během celého následujícího období projektu. Evaluace vyhodnocuje projekt Sociální bydlení v Chomutově. V rámci evaluace byl sestaven evaluační plán, roční zpráva o projektu k 31. 10. 2023, roční zpráva o projektu k 31. 10. 2024. Předkládaná závěrečná evaluační zpráva je hlavním výstupem evaluace. Přináší celkové zhodnocení realizace projektu a poukazuje na to, jak jednotlivé aktivity přispěly k dosaženému výsledku. Prezентuje odpovědi na evaluační otázky. Během evaluačního šetření byl pravidelně prováděn sběr dat pro MPSV dle Jednotné metodiky monitorování.

2. HODNOCENÍ JEDNOTLIVÝCH AKTIVIT

2.1 KA A – Podpora zabydlování a podpora v bydlení

Předpokládaná doba realizace aktivity:

listopad 2022–říjen 2025 (36 měsíců)

Komentář k průběhu a soulad aktivity s harmonogramem:

V úvodu projektu město vyčlenilo 10 nesegregovaných a finančně dostupných bytů. S ohledem na návaznost na předchozí projekt došlo ke sloučení přípravné a realizační fáze již od počátku projektu. Prvních pět domácností do nich bylo zabydleno od listopadu 2022. Zbýlých pět sociálních bytů bylo

v průběhu roku 2023. Na pěti domácnostech zabydlených v listopadu 2022 bylo také možné provést první hodnocení projektu. U tří z nich došlo po 12 měsících k prodloužení nájemních smluv, dvě domácnosti z důvodu neplacení nájemného a na vlastní žádost nájemní smlouvu ukončily. Domácnosti tak odbydlely 9 a 10 měsíců. Z domácností zabydlených v roce 2023 došlo k prodloužení nájemní smlouvy u tří domácností. Dvě domácnosti bydlení opustily. Jedna pro dluhy a stížnosti a druhá na vlastní žádost. Odbydlely 8 a 12 měsíců + 4 bez právního nároku. Koncem roku byly do uvolněných bytů zabydleny 3 nové domácnosti. Z nichž u dvou byla nájemní smlouva prodloužena a jedna domácnost skončila pro dluhy, rozpad vztahu a odbydlela 12 měsíců + 4 neoprávněně. V roce 2024 byly zabydleny další tři domácnosti, které si bydlení udržely do konce projektu. Tři domácnosti byly zabydleny v roce 2025 a jedna z nich bydlení pro dluhy a problematické vztahy ukončila po 6 měsících. Celkově domácnosti v 10 bytech odbydlely 298 měsíců. Při uvolnění bytu byl kladen důraz na jeho obsazení bez zbytečné prodlevy a u bytů IROP byla podmínka zabydlení nejpozději do 3 měsíců od uvolnění.

Podmínka 100 % bytů (10) musí být obsazeno klienty po dobu minimálně 12 měsíců máme splněnou na 120 %. Tuto podmínku se podařilo splnit 12 domácnostem z **18 zabydlených**. Celkem bylo zabydleno 28 dospělých klientů. Druhá podmínka požadující mít na konci projektu obsazeny všechny plánované počty bytů je také splněna s jednou výjimkou. Jedna domácnost smlouvu předčasně ukončila v srpnu 2025 po 7 měsících a nová domácnost získala nájemní smlouvu až od 1.11.2025

Tabulka č. 4: **Zabydlené domácnosti**

Přehled	Počet domácností
Sociální byty	10
Zabydlené domácnosti	18
Odbydleno 12 měsíců	5
Odbydleno 24 měsíců	5
Odbydleno 36 měsíců	1
Prodloužení nájemní smlouvy	9
Ukončení nájemní smlouvy	6
Odchod na vlastní žádost	2
Úmrtí	1

Do standartního bydlení odchází ze sociálního bytu jako stabilizované 2 rodiny. Standartní bydlení získalo i 6 rodin, které v sociálním bydlení neuspěly (z nich 1 rodina po měsíci skončila na ubytovně a 2 rodiny skončily u příbuzných.

V domácnostech probíhala intenzivní sociální práce. S jednou domácností intenzivně spolupracujeme i po ukončení bydlení v sociálním bytě. Klientka dětmi se do konce projektu 2x stěhovala. Došlo k významnému zlepšení ve všech ohledech a díky spolupráci i s ostatními aktéry je vysoký předpoklad jak k udržení bydlení, tak i případnému návratu do zaměstnání z důvodu významného zlepšení psychického stavu.

Poskytnutí podpory dle oblastí:

Sepsání životopisu 21 x

Možnosti zaměstnání 25 x

Vyhledávání lékařů 12 x

Podpora nalezení bydlení 17 x

Riziko ztráty bydlení 30 x

Sociální dávky 18 x

Řešení dluhů 22 x

Vyřízení dokladů 3 x
Prevence rizikového chování 5 x
Zdraví 18 x
Informace o aktivitách NNO 18 x
Doprovody 30 x

Během projektu bylo přijato 199 nových žádostí o sociální byt. Průměrně to vychází na cca 66 žádostí ročně.

Výstupy aktivity

Sociální práce při zabydlování a podpora zabydlených domácností.
Předávání dobré praxe aktérům.
Prezentace realizace projektu stážistům z Rumburku, 2 týmy.

Zhodnocení realizace aktivity

Kritéria pro vstup do systému sociálního bydlení plně odpovídala principu housing led. Po splnění základních podmínek si zájemce podal s přispěním sociálního pracovníka žádost o sociální byt (dle typologie ETHOS). Bylo provedeno sociální šetření, bodové hodnocení žádost a zpracována anonymní kazuistika i, která byla předány k posouzení hodnotící komisi. Cílem je co nejobjektivněji posoudit budoucí nájemníky sociálních bytů s ohledem na podobnost situací žadatelů a snahou poskytnout bydlení těm nejpotřebnějším rodinám.

Anonymita hodnocení zároveň zaručovala eliminaci možné předpojatosti vůči určitým etnickým skupinám, k níž by dle vyjádření realizačního týmu za jiných okolností s největší pravděpodobností docházelo. Ačkoliv část z členů hodnotící komise v rozhovorech uvedla, že některé posuzované žadatele šlo na základě jejich znalostí deanonymizovat, stávalo se tak pouze v minimu případů. Obecně tak platilo, že anonymizace byla pro potřebné klienty užitečná a pomáhala jim v přístupu k bydlení. Rozhodnutí o podpoře pak byla nejčastěji jednohlasná, byť u některých žádostí probíhaly obsáhlé diskuze. Pozitivní vliv systému bylo možné pozorovat i na jevech, jakými jsou zlepšení zdravotního stavu klientů či zkvalitnění jejich finanční gramotnosti symbolizované mj. pravidelným placením nájemného a konstantním prodlužováním nájemních smluv.

Četnost podpory určitých cílových skupin vychází ze zařazení podpořených domácností k prioritním skupinám sociálního bydlení dle MPSV. Nejčastěji byl sociální byt přidělen domácnostem v nejistém bydlení (jedenáct domácností), bez domova (šest domácností) a jedna domácnost měla nevyhovující bydlení. Druhou nejčastěji podporovanou skupinou byli samoživitelky (osm domácností), rodiny (sedm domácností) dva jednotlivci a 1 pár.

Vysoká míra intenzity podpory byla hlavně na začátku spolupráce a při zabydlování. Pak záleží na schopnostech členů domácnosti zvládat potřebné úkony k udržení bydlení. Jelikož se jedná o klienty ohrožené vícero vlivy je v některých domácnostech větší potřeba pravidelného kontaktu se sociálním pracovníkem, aby nedošlo k nečekanému propadu domácnosti. Část domácností se však dobře adaptovala, zlepšila svou finanční situaci a významnější podporu potřebují např. při vyúčtování nedoplatků či řešení nenadálých situací. Zde se jeví jako velice důležitá spolupráce, ale i vazba a důvěra k sociálnímu pracovníkovi při zvládání krizových situací a učení se z předchozích chyb (chybných rozhodnutí). Tento proces je důležitý s ohledem na dobu potřebnou na zotavení se z krizové situace. Pokud se situace opakuje a je poskytovaná potřebná podpora dochází k rychlejšímu zotavení a zabrání se propadu, který by mohl vést ke ztrátě bydlení.

Přímá práce s klienty byla přepočítána na odbydlené měsíce – 1 měsíc=15 h.....	6120 h.
Přímá práce s klienty skutečný počet hodin.....	1692 h.
Celkem souhrn přímé práce dle metodiky.....	7812 h.

Průměr na skutečnou práci na 1 klienta je 60 hodin.

Plnění cílů z individuálních plánů za poslední pololetí:

Nastaveno 114 cílů

Slněno 86 (hlavně úhrada nákladů na bydlení)

Částečně 10 (úhrada odpadů)

Nesplněno 18 (oblast zaměstnání)

Jelikož se jedná o třetí projekt zaměřený na problematiku sociálního bydlení máme z dřívějších let nastaven mechanismus pro přidělování sociálních bytů, metodiky sociální práce a zároveň nastavenou spolupráci s aktéry na území obce. **Politická reprezentace počítá se zachováním sociálního bydlení na území obce. Vedení města vytvořilo podmínky pro zajištění činnosti Kontaktního místa pro bydlení. Vypsalo výběrové řízení na obsazení nových pracovních pozic, tak aby mohlo od ledna 2026 začít KMB fungovat ve stávajícím objektu v centru města.**

2.2 KA B3 Prevence ztráty bydlení

Předpokládaná doba realizace aktivity:

listopad 2022–říjen 2025 (36 měsíců)

Komentář k průběhu a soulad aktivity s harmonogramem:

V úvodu projektu město mělo 25 sociálních bytů. Šestnáct z nich bylo vykoupeno v předchozích letech z IROPu a nacházelo se dle mapy segregace ve žluté zóně. Z tohoto důvodu nebylo možné jejich plné využití v KA A. Dlouhodobá spolupráce probíhala s 92 domácnostmi/112 klienty a krátkodobě s 202 domácnostmi/klienty. U krátkodobé spolupráce se jednalo se zástupcem dané domácnosti a ten častěji docházel do kanceláře, nebo byl osloven na základě signalizace. Jednání s klienty probíhala v jejich domácím prostředí nebo v kanceláři. Celkově tedy sociální pracovnice podporovaly klienty ve 294 domácnostech.

Významný podíl na počtu domácností byl ovlivněn spoluprací se Základními školami Březenecká, Písečná a Zahradní, který trval do konce roku 2023. Další klienti přicházeli na doporučení a svou bytovou situaci řešili s ohledem na problematické vztahy s pronajímateli, vzniklé dluhy, krátké nájemní smlouvy, změnu finanční situace či špatné sousedské vztahy.

Při dlouhodobé spolupráci, jsme očekávali **udržení bydlení minimálně u 40 % podpořených domácností a zabydlení 2 nových domácností do sociálních bytů.** Pouze 7 klientů ze 112 si neudrželo standartní bydlení a odešlo do azylového domu a na ubytovnu. Což byl důsledek neřešených vztahových problémů, zhoršení zdravotního stavu, nízkých kompetencí a s tím souvisejících dluhů. Většina klientů si díky podpoře po dobu spolupráce udržela stávající „první“ bydlení celkem 66% a část se přesunula do dalšího standartního bydlení. Důvodem přesunů jsou často nájemní smlouvy na krátkou dobu, dluhy na nájmu nebo na službách a vztahy s majiteli bytů. U krátkodobých klientů nebylo relevantní sledovat udržení bydlení s ohledem na dobu spolupráce. Obecně lze s ohledem na registr žadatelů o sociální byty říci, že u nich dochází k častým změnám bydliště.

Na konci projektu je obsazeno 24 sociálních bytů. Během projektu zde bydlelo 57 dospělých a 72 dětí. Od začátku projektu bylo nově zabydleno celkem 15 domácností a 12 domácností bydlení ukončilo. Příčinou ukončení nájemní smlouvy byly dluhy, sousedské neshody a častý výskyt hmyzu. Jedna

domácnost se plně stabilizovala a klientka zvládla přechod do standartního bydlení již bez další potřebné podpory.

Tabulka č. 5: Zabydlené domácnosti KA B3

Přehled	Počet domácností
Sociální byty	25
Zabydlené domácnosti	14
Odbydleno 12 měsíců	6
Odbydleno 24 měsíců	0
Odbydleno 36 měsíců	16
Prodloužení nájemní smlouvy	26
Ukončení nájemní smlouvy	11
Odchod na vlastní žádost	1
Odchod partnera ze společné domácnosti	3
Úmrtí	1

V rámci obou aktivit proběhlo 209 depistáží v nichž 317 x byly předány kontakty, 63 x bylo poskytnuto základní poradenství, 31 x byla řešena prevence ztráty bydlení.

Projekt rovněž přispěl podpoře přímého fungování (bydlení se sníženou podporou) a rozšiřování aktivit podpořených osob, a to tak, že členové v rodině mají možnost získat nové zkušenosti a poznatky.

Z dotazování plyne mírné zlepšování celkové situace v domácnostech v oblasti bydlení, což je významně ovlivněno intenzivní spoluprací se zkušenými klíčovými sociálními pracovníci (KSP), ale i postupným posílením klientských kompetencí, jejich sebedůvěry a také psychickou podporou poskytovanou nejen KSP, ale i dalšími spolupracujícími organizacemi. **Významněji se projevují změny pouze u klientů s cílenou motivací. Pak snáze dochází ke změně jak sociálního statusu v rodině či komunitě s pozitivním dopadem na příjem domácnosti i udržení bydlení či získání standardního bydlení.**

Poskytnutí podpory dle oblastí:

Sepsání životopisu 30 x
 Možnosti zaměstnání 55 x
 Vyhledávání lékařů 11 x
 Podpora nalezení bydlení 36 x
 Riziko ztráty bydlení 107 x
 Sociální dávky 49 x
 Řešení dluhů 44 x
 Vyřízení dokladů 3 x
 Prevence rizikového chování 12 x
 Zdraví 12 x
 Informace o aktivitách NNO 23 x
 Doprovody 50 x
 Důchody 7 x
 Milostivé léto 2 x
 Vstup do insolvence 21 x
 Získání zaměstnání 5 x
 Spolupráce na tvorbě chráněného místa 1 x

Zhodnocení realizace aktivity

Nastavený systém prevence ztráty bydlení účinně pomáhal domácnostem v sociálních bytech tak i ostatním ohroženým domácnostem při stabilizaci bydlení a v ojedinělých případech pomáhal při zajištění jiných forem bydlení (azylový dům, ubytovna, noclehárna). Jelikož nejčastějším problémem je zhoršení finanční situace domácnosti docházelo k významné spolupráci s Úřadem práce, nadacemi a potravinovými bankami. Finanční situaci ovlivňoval nízký příjem, nezaměstnanost, sankční vyřazení z ÚP, dluhy. Významný vliv na získání zaměstnání má vzdělání, zdravotní a psychický stav. Zde se podpora účelově zaměřovala na hledání vhodného zaměstnání, lékařů a terapeutů. V některých případech jsme přistoupili k podpoře při vyřízení starobních, sirotčích a invalidních důchodů. Součástí podpory bylo mapování dluhů klientů, jednání s věřiteli, exekutory a insolvenčními správci. Provázeli jsme klienty insolvenční a řešili krizové situace při výpadku splátek. Důležité bylo pomoci klientům situaci co nejlépe zvládnout, aby nedošlo ke ztrátě bydlení. Spolupráce probíhala také s dluhovými poradnami, které získaly podklady pro vstup klienta do insolvence.

Problematické sousedské vztahy jsme aktivně řešili s domácností i se stěžovateli a ojediněle byl ke společnému jednání přizván mediátor. Většina sporů byla vyřešena domluvou. V mimořádných situacích se jednání účastnila koordinátorka a náměstek pro sociální věci. Ojediněle se přistoupilo k ukončení nájemní smlouvy. Dalším faktorem ovlivňujícím udržení bydlení je častý výskyt hmyzu v některých lokalitách na sídlištích. Zde podpora spočívala v informovanosti nájemníků o prevenci výskytu, hlášení nálezu SVJ a Quarku a spoluprací s SVJ. Při přesunu z ubytoven jsme přes nábytkovou banku zajistili základní vybavení a doporučili oblečení vyprat a vysušit v sušičce (veřejná čistírna), do části domácností jsme dodali plynové bombičky proti hmyzu. Některým domácnostem byla zajištěna MOP na základní vybavení a některým pomohli příbuzní.

Část domácností limitují vysoké výdaje a neschopnost se vymanit ze zaběhlých stereotypů. Zároveň je potřeba dodat, že tito klienti se potýkají se skrytou diskriminací jak při hledání zaměstnání, tak bydlení a jsou obětí šedé ekonomiky. Předluženost se týká vysokého procenta klientů a pouze malá část je schopna projít samostatně celým procesem oddlužení či exekucí. Dochází ke stěhování z důvodů dluhů a přesunu do ubytovacích zařízení či azylových domů. Nejisté příjmy z krátkodobých brigád, častější je nemocnost z nedostatečné lékařské péče a nedocházení na pravidelné lékařské prohlídky – nemají praktické či odborné lékaře. V rodinách se vyskytují závislosti a při velice nízkých kompetencích nejsou někteří rodiče schopni dostatečně podporovat děti ve vzdělávacím procesu a pravidelné školní docházce. Což ovlivňuje schopnost udržet rodinu za těchto podmínek pohromadě. Časté jsou rozpady vztahů, vysoká kriminalita má dopad na úhradu výživného pro nezaopatřené děti pečujícím partnerovi. Řešily se zákazy přiblížení při agresivitě partnerů. Děti předčasně dospívají a zakládají rodiny. Kvalita bydlení na některých sídlištích je významně horší. Spotřebiče domácností jsou zastaralé s vysokou spotřebou energie. Tato kumulace mnoha problémů se odráží ve zhoršeném psychickém stavu, pasivitě či úplné rezignaci na možnou změnu. Dětem chybí pozitivní vzory mají nízké sebevědomí, a tak se stávají snadnou obětí dětských gangů, nebo jejich součástí. Následné umístění do nápravných zařízení rozšíří obzory dětí o další negativní zkušenosti, které po návratu využijí. Totéž se týká kriminality dospělých. Podpora klientů s duševním onemocněním či krizí naráží na předsudky (psycholog, psychiatr), obavy ze znovuprožívání krizové situace. Části klientů se i přes předchozí nedůvěru podařilo opětovně propojit s jejich lékaři a terapeutickými pracovníky. Proces zotavení je však velice zdoluhavý s možnými relapsy. I přes takto složitou situaci si velká většina domácností díky podpoře zvládá bydlení udržet a nedochází k tak častému rozpadu rodin.

Celkem souhrn přímé práce dlouhodobých klientů..... 5547 h.

Průměr skutečné práce s 1 klientem je 60 hodin.

Průměr skutečné práce s krátkodobým klientem jsou 4 hodiny.

Plnění cílů z individuálních plánů za poslední pololetí:

Nastaveno 355 cílů

Splněno 260 (hlavně úhrada nákladů na bydlení)

Částečně 49 (úhrada odpadů)

Nesplněno 46 (oblast zaměstnání)

2.3 KA C – Vzdělávání**Předpokládaná doba realizace aktivity:**

listopad 2022–říjen 2025 (36 měsíců)

Komentář k průběhu a soulad aktivity s harmonogramem:

Cílem bylo nastavení vzdělávacího plánu pro realizační tým v souladu s platnou legislativou a vyhodnocení jeho naplnění. Jedná se o akreditované vzdělávání dle Zákona 108/2006 Sb., který upravuje odborné vzdělávání a supervize sociálních pracovníků. Projekt poskytl klíčovým sociálním pracovníkům adekvátní možnou podporu jak v oblasti akreditovaného, tak neakreditovaného vzdělávání dle jejich požadavků a souladu s podmínkami projektu. Umožnil jim získávat praktické zkušenosti, docházelo k předávání dobré praxe a probíhala společná setkání, kde se v rámci jednotlivých skupin hledala možná řešení.

Probíhaly interní a externí supervize v rámci celého týmu. Došlo k podpoření profesního rozvoje, předcházelo se profesnímu vyhoření a zlepšily se dovednosti při zvládání obtížných situací. Dařilo se získávat nadhled nad jednotlivými případy a efektivněji spolupracovat v týmu i s ostatními aktéry. Supervize poskytla bezpečné prostředí pro zpětnou vazbu a zvládání konfliktů, což pomáhá při otevřenosti k dalšímu učení.

Tabulka č. 6: Supervize

Přehled vzdělávání KSP - supervize					
Jméno	2022	2023	2024	2025	Celkem za projekt
počet	1	6	6	5	18
Barešová	0	15	18	12	45
Hájková	3	15	15	15	48
Hejkalová	0	6	0	0	6
Ješetická	3	9	0	0	12
Neumanová	3	6	15	15	39
Winklerová	3	12	15	9	39
Krymová	0	0	9	6	15
Šmídová	3	15	0	0	18
Celkem hodin	3	18	18	15	54
Náklady	3000 Kč	18000 Kč	18000 Kč	15000 Kč	54000 Kč

Tabulka č. 7: Odborné vzdělávání

Přehled vzdělávání			
Jméno	Akreditované	Neakreditované	Celkem hodin
Barešová	82	143	225
Faiglová	2	35	37
Hájková	82	83	165
Hejkalová	8	12	20
Ješetická	32	10	42
Krymová	50	44	94
Neumanová	80	56	136
Šmídová	42	46	88
Šťastná	66	119	185
Winklerová	80	73	153

Výstup aktivity:

- Osvědčení z absolvovaných seminářů
- Osvědčení z absolvovaných školení
- Prezenční listiny ze supervizí

Zhodnocení realizace aktivity

Nastavený proces vzdělávání měl pozitivní dopad na rozvoj profesionálních dovedností a kompetencí klíčových sociálních pracovníků s důrazem na aktivaci vlastního potenciálu v bezpečném a tvořivém prostředí. Druhotným přínosem byl pro jednotlivce, rodiny, které měly díky vysoké úrovni sociální práce zajištěnu komplexní podporu a přístup k potřebným službám. Vzdělávací aktivity byly vybírány s ohledem na potřeby jednotlivých pracovníků a dle požadavků projektu. Využívalo se on-line vzdělávání, ale i kurzy prezenční z nichž některé byly vícedenní. Velice ceněné bylo školení v oblasti motivačních rozhovorů, které sociální pracovníce výrazně posunulo v náhledu na životní situaci klientů, proces změny a možné relapsy. Celkově absolvovalo odborné vzdělávání 10 pracovníků z realizačního týmu a byly splněny plánované hodiny odborného akreditovaného vzdělávání.

Supervize se účastnilo 8 sociálních pracovníků dle jejich potřeb a do některých byla pozvána i projektová manažerka. Supervize napomáhala supervidovaným pracovníkům rozklíčovat překážky v porozumění s klienty, s ostatními kolegyněmi či spolupracujícími organizacemi. Předcházela syndromu vyhoření a podpořila dobrý a efektivní výkon sociální práce. Zároveň docházelo k posilování schopnosti reflexe vlastní práce a sebereflexe díky názorům, nápadům a pohledům ostatních kolegů a také posun při řešení zvolených témat. Supervize pomáhala upevňovat schopnost vyrovnávat se se stresovými situacemi a podpořila udržení motivovanosti při současném zlepšování kvality práce. Pro všechny členy týmu byl vytvořen dostatečný prostor pro vyjádření jejich pocitů, názorů, nápadů a postojů k řešenému tématu. Podpořila tým v jeho stabilitě a soudržnosti.

Místa supervizí se měnila dle potřeby a probíhala jak v organizaci supervizora, tak prostorech magistrátu. Za dobu realizace projektu nám supervizi poskytovaly dvě supervizorky z jedné organizace. O změnu požádala sama supervizorka, jelikož tomuto týmu poskytovala supervizi již v předchozích letech a byla vhodná obměna. Tým se se změnou snadno vyrovnal a ocenil přístup nové supervizorky, která dodává setkání pozitivní ladění a má přirozený respekt. Díky otevřené a upřímné komunikaci si získala důvěru týmu, zvládala udržet hranice situací a zastávala roli spolupracujícího partnera. Supervize byly nastaveny na pátek, kdy není úřední den. To ovlivňovalo větší účast na supervizi. O

individuální supervizi zájem nebyl. Hlavními tématy supervizí byly kazuistiky klientů, změny v týmu, spolupráce s aktéry, jiné formy supervize, sebepečce. Vysoká kvalita supervize byla dosažena i z důvodu malého počtu supervidovaných. Vždy se dostalo na všechny a probíraná témata bylo možné ukončit. Díky tomu je týmem supervize vnímána jako důležitá a nepostradatelná součást výkonu sociální práce. Pomáhá udržet dobrý psychický stav, zabraňuje frustraci a podporuje motivaci k další práci.

2.4 KA D – Evaluace

Předpokládaná doba realizace aktivity:

listopad 2022–říjen 2025 (36 měsíců)

Komentář k průběhu a soulad aktivity s harmonogramem:

Interní evaluace začala od zahájení realizace projektu. Byl vytvořen evaluační plán, v němž byl harmonogram s termíny pro zpracování 2 ročních zpráv. Hlavním výstupem je na konci projektu závěrečná evaluační zpráva. Evaluační plán byl schválen a odevzdán MPSV. Termíny zpracování ročních zpráv byly dodrženy.

Tabulka č. 8: Harmonogram evaluace

	odevzdání verze k připomínkám	konečné zpracování
evaluační plán	15. 3. 2023	31. 3. 2023
I. roční zpráva + soubory dat	15. 12. 2023	31. 12. 2023
II. roční zpráva + soubory dat	15. 12. 2024	31. 12. 2024
závěrečná zpráva	30. 11. 2025	15. 12. 2025

Cílové skupiny v projektu byly posuzovány z pohledu stavu bytové nouze, dle zranitelnosti a příjmů. Klíčová aktivita A zabydlovala domácnosti napříč cílovými skupinami. Klíčová aktivita B3 poskytovala podporu osobám v nejistém či nevyhovujícím bydlení.

Dotazníkové šetření

V rámci projektu byl monitorován vývoj životních podmínek rodin za celý projekt. Tyto údaje jednak vycházejí z informací poskytnutých projektovým týmem. Bylo vyplněno celkem 19 dotazníků MPSV před nastěhováním, 9 dotazníků po 12 měsících od nastěhování, 4 dotazníky po 24 měsících od nastěhování a 7 při ukončení nájemní smlouvy. Jedna domácnost se nenastěhovala. Formulář dotazníku byl připraven pracovníky MPSV, jeho konstrukce je podrobněji popsána v metodice MPSV.

Cílem bylo zjistit progres v sociální a ekonomické situaci a v životních strategiích uživatelů sociálního bydlení oproti původnímu dotazování po 3 měsících od nastěhování v předchozích projektech. Dotazníky se zaměřovaly mj. bytové otázky, spolupráci po nastěhování (intervence, finanční situace, zapojení na trh práce, zdravotní stav, motivace, vztahy, kompetence, rizikové situace, využívání podpůrných služeb), otázky na děti a posouzení situace u konkrétního dítěte.

Dotazníkové šetření s obyvateli sociálních bytů proběhlo v různých termínech od roku 2022, aby byla dodržena lhůta 12 měsíců od nastěhování. Dotazníky s respondenty vyplňovali klíčové sociální pracovníce KA A. Přehled domácností, s nimiž bylo provedeno šetření po 12 měsících, 24 měsících a při ukončení, je uveden v tabulce 3.

Tabulka č. 9: Respondenti dotazníkového šetření

Kód domácnosti KA A	Datum dotazování před nastěhováním	Datum dotazování po 12 měsících	Datum dotazování po 24 měsících	Datum dotazování při ukončení
CHO01	20.10.2022	02.11.2023	x	01.11.2024
CHO08	19.10.2022	x	x	nevyplněno
CHO20	25.10.2022	x	x	20.10.2023
CHO19	24.10.2022	04.11.2023	03.11.2024	x
CHO42	07.11.2022	27.11.2023	x	16.10.2024
CHO47	26.01.2023	x	x	27.09.2023
CHO36	26.01.2023	x	x	31.01.2024
CHO49	06.04.2023	04.05.2024	05.05.2025	x
CHO28	10.08.2023	x	x	nevyplněno
CHO02	15.08.2023	02.09.2024	02.09.2025	x
CHO25	12.10.2023	01.11.2024	02.11.2025	x
CHO64	25.10.2023	01.11.2024	02.11.2026	x
CHO68	06.11.2023	x	x	18.12.2024
CHO72	12.06.2024	x	x	nenastěhováno
CHO75	24.07.2024	02.08.2025	03.08.2026	
CHO16	24.10.2024	03.11.2025	04.11.2026	
CHO88	31.10.2024	14.11.2025	15.11.2026	
CHO93	02.01.2025	x	x	26.08.2025
CHO96	09.06.2025	18.06.2026	19.06.2027	

Hlubkové rozhovory

Informace získané od 9 aktérů byly sbírány prostřednictvím řízených hlubkových rozhovorů a vyhodnoceny k 24.11.2023.

Klíčové otázky:

Jaké bylo očekávání klíčových aktérů z realizace projektu?

- **Zlepšení bytové situace** potřebné skupiny obyvatel.
- Zlepšení situace na sídlištích, kde není dobrá životní úroveň.
- Pomoc si musí klient zasloužit, a aktivně svou situaci řešit.
- Neočekávala se pomoc dlužníkům v bytech města a CHB.
- Bohužel se upustilo od **výkupu dalších bytů** pro sociální bydlení.
- Očekávalo se bydlení v **menších bytech** pro jednotlivce.
- Očekávání jsou v souladu s realizací projektu.
- Vyskytují se překážky technického rázu.
- Očekávalo se zabydlování osob v bytové nouzi do sociálních bytů, a podpora klientů v oblasti prevence ztráty bydlení a ohrožených ztrátou bydlení a podpora při přesunu do standardního bydlení.
- Bezproblémové personální **zajištění realizačního týmu**.
- Včasné zajištění 10 bytů
- Očekávalo se **udržení domácností v bytě minimálně 1 rok v KA A**.

- Možný propad spolupracujících domácností mimo standardní bydlení.
- Podílet se na propagaci a realizaci soc. bydlení v Chomutově
- Podpora **zákona o dostupném bydlení**.
- Dosažení individuálních úspěchů v zaměstnání a osvojení nových způsobů práce a zkušeností.

Jak klíčoví aktéři hodnotí proces přípravy projektu?

- Proces přípravy byl poměrně hektický s vysokou obsahovou náročností a podrobným zpracováním realizace projektu včetně zapracování aktuálních postupů dle Housing first a Housing led. Díky spolupráci s MPSV a týmem podpory se nakonec podařilo předložit projekt do druhé etapy hodnocení, tak aby při případném schválení došlo k okamžitému navázání na předchozí projekt. Tím jsme mohli zachovat realizační tým, který je v případě těchto projektů klíčový a umožňuje vysoké nasazení v oblasti podpory klientů, tak i při vzájemné spolupráci a jednotlivými aktéry. Přestože byl projekt pečlivě zpracován jeho realizace je nastavena ve větší míře na prevenci než na zabydlování. Měla jsem důvodnou obavu, aby prošel a nepředstihly nás projekty více zaměřené na zabydlování.
- Příprava probíhala na základě zkušeností z realizace předchozích projektů – poučení se z chyb.
- Přípravy projektu byly profesionální a staly se inspirací pro okolní obce.

Jak klíčoví aktéři hodnotí podporu poskytovanou realizačním týmem?

- Realizační tým odvedl velmi dobrou a kolektivní práci.
- Nehodnotíme podporu klientů, ale spolupracujeme při řešení konkrétních situací, způsobu užívání bytu a úhrad nájemného.
- Zkušený a úspěšný realizační tým poskytuje komplexní podporu klientům, především vedoucí k udržení bydlení v sociálních bytech, pomáháme při hledání zaměstnání, s dávkami a komunikaci s institucemi. Poskytujeme komplexní podporu v oblasti prevence ztráty bydlení.
- Pracovníci realizačního týmu se dobře znají , včetně svých rolí a pozic, a proto probíhá hladká spolupráce.
- Realizační tým poskytuje dostatečnou podporu klientů.
- Realizační tým poskytuje adekvátní podporu klientům
- Zkušený realizační tým je spolehlivý, má dobře nastaveny procesy zastupitelnosti, což se ukázalo při dlouhodobých onemocněních. Podpora klientů je na vysoké profesní úrovni. Vztahy s domácnostmi, které mají zájem o spolupráci jsou dobré a umožňují oboustrannou komunikaci při řešení složitých životních situací. Sociální pracovníci využívají podpůrných služeb neziskových organizací, příspěvkových organizací a institucí při stabilizaci klientů. Míra podpory klientů je poměrně vysoká vzhledem k velice nízkým kompetencím některých klientů a bez soustavné sociální práce hrozí propad klientů nebo významné zhoršení situace.
- Jako dostatečnou , či spíše nadprůměrnou

Správce majetku: Nemohou se objektivně vyjádřit, neboť neznají do detailu možnosti a kompetence realizačního týmu.

Jak klíčoví aktéři hodnotí celkovou užitečnost projektu?

- Projektu se daří naplňovat cíle a podpořeno bylo mnoho rodin, domácností, klientů.

- Užitečnost projektu spočívá v zajištění bydlení ohrožených rodin, dále v podpoře rodin, kterým ztráta bydlení hrozí a také v prevenci, která ztrátě bydlení předchází. Během 1 roku realizace neskončil žádný klient v substandarních podmínkách. Sociální pracovníci se v rámci projektu odborně vzdělávají, čímž zlepšují kvalitu své sociální práce. Významná je spolupráce s SVJ a nájemníky, která pomáhá při řešení problematických sousedských vztahů. Dále s ASZ a Platformou pro sociální bydlení. Standartní bydlení pomáhá klientům se začleněním do společnosti, děti mají vlastní prostor, nedochází k rozpadů rodiny odebráním z důvodu bezdomovectví. Bohužel většinová společnost není schopná se vcítit do situace klientů a respektovat čas potřebný ke změně, který je u klientů velmi rozdílný.
- Projekt je velmi užitečný, daří se zabydlovat klienty, kteří mají obrovské problémy, udržet se ve standartním bydlení. Většina klientů se snaží bydlení udržet. Nechtějí se vracet do substandartních forem bydlení. Podpora klientů je časově velmi náročná, postup je možný po malých krůčcích a tzv. tlačení na pilu vede u klienta k přerušení spolupráce.
- Projekt je velmi užitečný, dostává se podpory klientům při zabydlování a následném řešení jejich sociálních problémů.
- Zabydlení v sociálních bytech poskytuje bydlení za rozumnou cenu klientům, kteří potřebují cílenou podporu a péči což v důsledku zvyšuje jejich samostatnost.
- Pomáhá významně snížit počty domácností, které se ocitly v bytové nouzi v této lokalitě.
- Hlavním účelem projektu je zajištění bydlení ohroženým rodinám, především s dětmi. Jsou klienti, kteří si této pomoci váží a tím dochází jak ke zlepšení jejich bytových podmínek, tak i ke zlepšení sociální situace v rodině a k lepším podmínkám pro výchovu dětí. Bohužel se však mezi klienty najdou i tací, kteří si této pomoci vůbec nepovažují, a naopak danou situaci zneužívají.
- Z celého projektu mě však chybí konečné výstupy v podobě informací, zda se daní klienti natolik začlenili do běžného života tím, že se zlepšili jejich sociální možnosti, že mají řádnou práci a mohou se posunout dál do tzv. normálního bydlení. Tento výstup by pak mohl napomoci dalším klientům, neboť sociální byt by se takto uvolnil pro dalšího potřebného klienta.

Z odpovědí aktérů na evaluační otázky vyplývají dva úhly pohledu na proces sociálního bydlení.

První je pohled aktérů se zkušeností v oblasti sociální práce a problematiky sociálního bydlení. Sociální bydlení není zásluhové a není to „převýchova klientů“. Jedná se o proces podpory, ve kterém je klient zdrojem řešení problému a sociální pracovníci tvoří pouze podporu procesu změny. Klient rozhoduje o potřebné době podpory a svých prioritách a zároveň má právo na relaps.

Pohled aktérů mimo sociální práci má tendenci hledat zjednodušující řešení a hodnotit úspěch či neúspěch sociálního bydlení přes klienta s odkazem na kvalitu sociální práce, výši dluhů na nájemném, škodách v bytech, jestli mají klienti zaměstnání, zda pomoc oceňují či situaci zneužívají a mohou se posunout do „normálního bydlení“.

Vyhodnocení :

Sociální práce s klienty v sociálním bydlení je založená na osobní spolupráci s klientem. Nemůže vyřešit dlouhodobé strukturální problémy jako je vysoká nezaměstnanost, nízké vzdělání, předluženost, sociální vyloučení, nízké kompetence a nedostupnou lékařskou péči.

Výstup aktivity:

- Evaluační plán
- Roční zprava 2023
- Roční zprava 2024
- Závěrečná evaluační zpráva

Zhodnocení realizace aktivity:

Zpracování evaluačních výstupů, tedy Evaluačního plánu a Ročních zpráv, proběhlo v souladu s projektovým harmonogramem. V době odevzdání této Závěrečné zprávy má již MPSV k dispozici veškeré potřebné dílčí dokumenty a samotná evaluační zpráva je připravována v souladu s harmonogramem.

Vyhodnocení plnění indikátorů

V domácnostech podpořených nad 40 hodin, indikátor 600 000 bylo u klientů započteno celkem 13 546 hodin přímé práce.

Komentář k indikátorům

Indikátor 6 00 00–96 plán

KA A–28/15

KA B3 – 77/73

KA C–5/8

Celkem splněno **110 z 96** plánovaných účastníků (115 %).

Indikátor 670 102 – 130 plán

KA A–0 (plnění nepředpokládáme)

KA B3 - 225 (z nich 4 nad 30 h přímé práce, 9 nad 20 h, 17 nad 10 a 197 do 10 h)

KA C - 3/0 (nedokončené vzdělávání Hejkalová 8 h, Šmídová 24, Ješetická 8 h)

Celkem za projekt 228 podpořených účastníků ze 130 (175 %).

679 001 – počet osob s podporou z Romske menšiny 218 klientů (65 %)

670 021 – kapacita podpořených služeb 12– místa/byty KA A–10/10, B3 – 4 nově zabydlené byty (dosaženo započitatelného limitu)

670 031 – kapacita podpořených služeb – úvazky pracovníků 6,5/5,5 splněno

674 012 - počet služeb/programů =2 KA A+ KA B3 splněno

805 000 – evaluační dokument – Závěrečná evaluační zpráva - 1

Naplnění změn, jež jsou v důsledku projektu očekávány u cílové skupiny:

Zkvalitnění jejich života, zlepšení finanční situace, plnění finančních a nefinančních závazků spojených s bydlením, obnovení nebo zachování právního nároku na bydlení nebo podpora při získání jiného bydlení, zvýšení či udržení kompetencí posílení sebedůvěry, možnost sebevzdělávání apod.

Zvýšená informovanost, předávání zkušeností, navázání nových kontaktů, orientace v legislativě.

Dlouhodobá spolupráce s cílovou skupinou měla pozitivní dopad na vysokou míru informovanosti v oblasti naplňování potřeb či doporučení k možným změnám. Docházelo k přenosu zkušeností jak mezi aktéry, tak i domácnostmi, které od svých klíčových pracovníků získávaly nejnovější informace a pomocí příkladů dobré praxe je podporovaly v udržení bydlení. Dopady krátkodobé spolupráce se odrážejí ve vysoké míře informovanosti cílové skupiny o podpoře bydlení na území obce a zájmu řešit bytovou situaci a s tím související následnou problematiku ve spolupráci s dalšími aktéry. Klíčové sociální pracovníce procházely v průběhu projektu odborným akreditovaným vzděláváním, účastnily se specializovaných workshopů, supervizí a setkání s MPSV, ASZ a Platformou pro sociální začleňování. Důležitá byla také spolupráce s neziskovým sektorem a ostatními institucemi. Získané zkušenosti uplatnily při práci s cílovou skupinou čímž zvyšovaly šance na udržení domácnosti v bydlení.

Z individuálních plánů u sledovaných domácností v posledním monitorovacím období máme tyto výstupy:

Celkem vyhodnoceno 81 IP dlouhodobých klientů

Vyřízení sociálních dávek – řešeno s 59 klienty, samostatně zvládá 24, s podporou či asistencí 33, nezvládá 6.

Nalezení zaměstnání – řešeno s 43 klienty, samostatně zvládlo 21, s podporou či asistencí 10, nezvládá 12.

Udržení zaměstnání – řešeno s 16 klienty, 3 – 6 měsíců 7 klientů, 12-24 měsíců 9 klientů.

Mapování dluhů – řešeno s 44 klienty, exekuce 13, insolvence 13, splátky 18 klientů.

Řešení dluhů – 43 klientů, samostatně 9 s podporou či asistencí 34.

Hrazení bytových nákladů – řešeno s 64 klienty, samostatně 39, s podporou 23, nezvládají 2.

Hrazení odpadů – řešeno se 61 klientů, samostatně zvládá 36, s podporou 15.

Energie – řešeny se 63 klienty, samostatně zvládá 40, s podporou či asistencí 21, nezvládají 2.

Sousedské vztahy – řešeny se 40 klienty, samostatně zvládá 25, s podporou či asistencí 12, nezvládají 3.

Udržení právního nároku na bydlení – řešeno se 40 klienty, samostatně 15, s podporou či asistencí 21, nezvládá 6.

Zlepšení zdravotního stavu – řešeno s 19 klienty, z nichž u 18 nedošlo ke zhoršení 1 klient se zlepšil.

Partnerské vztahy – řešeno s 18 klienty, zlepšení 3, neutrální 8, zhoršení 7.

Rodinné vztahy – řešeny s 21 klienty, zlepšení 7, neutrální 10, zhoršení 4.

Využití volného času – řešeno s 34 klienty, z nich 20 využívá, 14 nevyužívá.

Rodičovské kompetence – řešeny s 27 klienty, zlepšení 6, neutrální 16, zhoršení 5.

Spolupráce s NNO – řešeno 29 klienty, samostatně 9, s podporou či asistencí 11, neřeší 9.

Plnění školních povinností – řešeno s 18 klienty, samostatně 11, s podporou 6, nezvládá 1.

Udržení péče o děti – řešeno se 3 klienty, samostatně 2, s podporou 1.

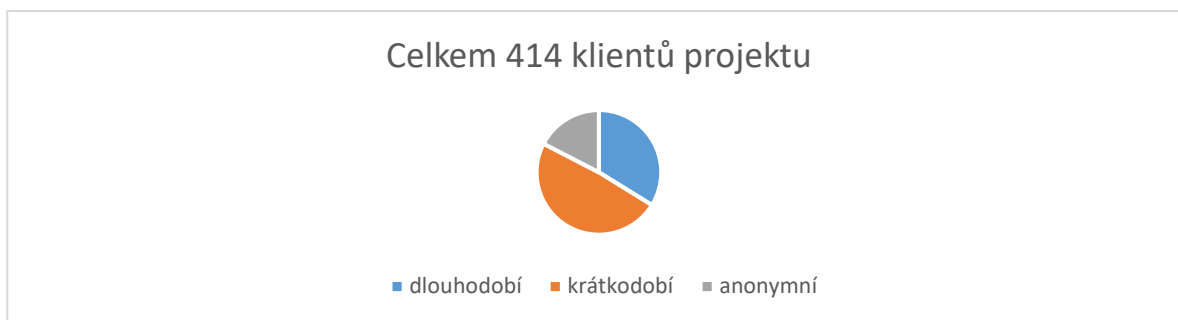
Finanční plánování – řešeno se 49 klienty, samostatně 37, s podporou 9, nezvládá 3.

Vyhodnocení 53 dotazovaných při vstupu do projektu a po 12 měsících přehodnoceno 47 dotazovaných. Jedná se o mix klientů jak v sociálních bytech, tak ostatních bytech v Chomutově.

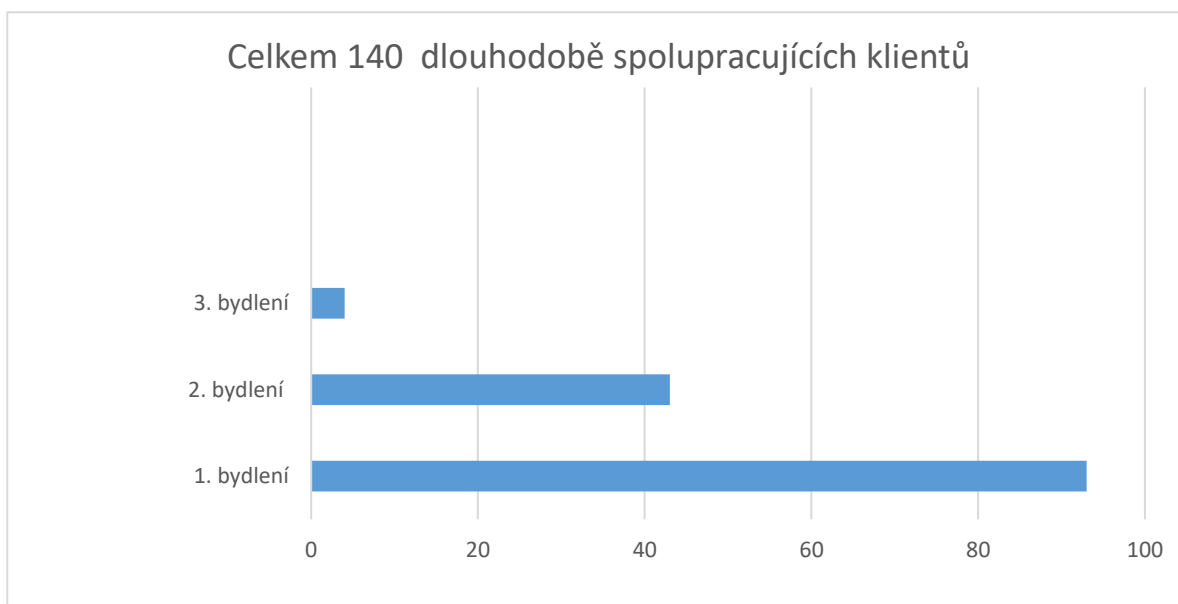
Dotazování v prevenci ztráty bydlení ukázalo na převážnou spokojenost s bydlením i sousedskými vztahy, jistotou bydlení a příjmy domácností. V oblasti vysokých výdajů se situace mírně zlepšila. Hodnocení psychického stavu je méně pozitivní a ukazuje na nárůst vyčerpanosti jak u dospělých, tak dětí. I přes stigmatizaci psychiatrů, psychologů či terapeutů se daří klienty v ojedinělých případech edukovat a motivovat k využití jejich služeb. Což se výrazně projeví na zlepšení psychické pohody v rodině a má to pozitivní dopad na stav domácnosti.

Mapování podpořených osob z cílové skupiny, přehled zjištěných skutečností. Zdrojem jsou data zpracovaná v excelovských souborech (rejstřík _sociální bydlení, sociální bydlení evidence žádostí, vyhodnocení IP, evidence ZOR zabydlené domácnosti, intenzita sociální práce, přehled sociálních bytů, podpora klientů v SB, spolupráce s KMB, zápisy, evidence stížností, spolupracující organizace, evidence práce). Pro větší přehlednost jsme si v projektu stanovili další rozdělení cílových skupin na dlouhodobé, jednorázové a anonymní klienty (jednání na základě doporučení aktérů, telefonické poradenství). Obsahová analýza dokumentů umožnila získat věcné informace o plánování a průběhu projektu. Dokumenty vztahující se k místní situaci v Chomutově a strategické dokumenty a materiály poskytly možnost posoudit místní a institucionální rámce, ve kterých se celý projekt uskutečňoval. Data z těchto zdrojů poté umožnila získat základní přehled o struktuře zabydlených domácností. Pro komplexnější zhodnocení byla využita data dlouhodobě spolupracujících klientů.

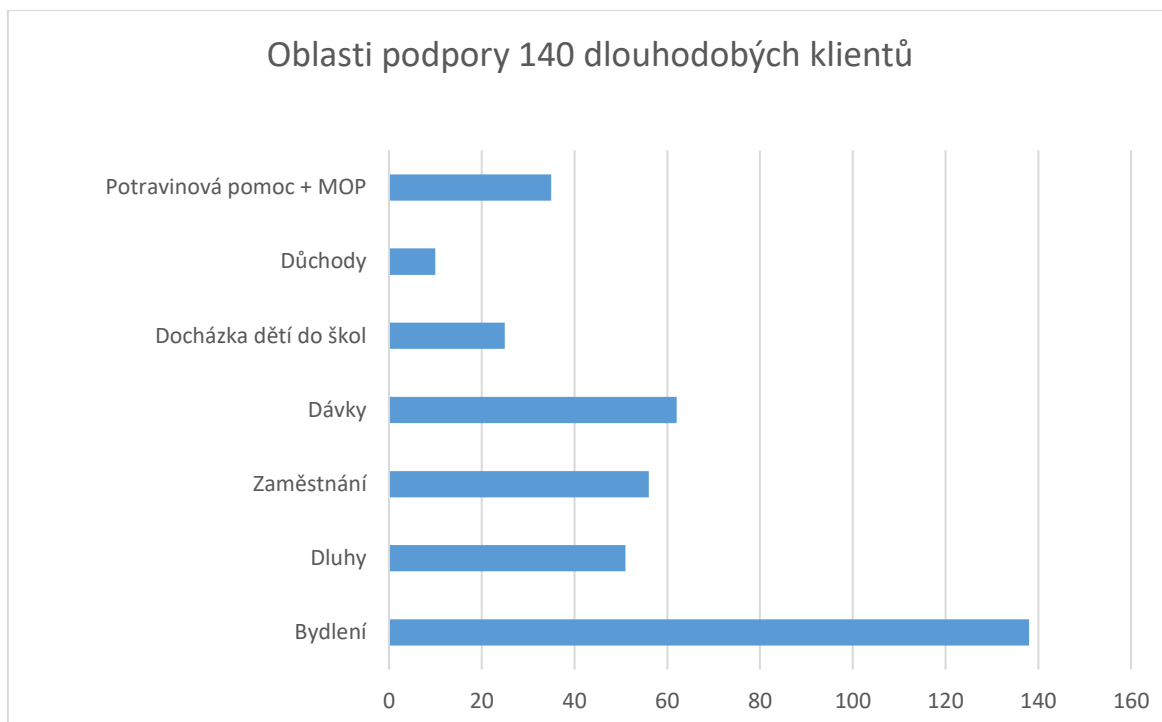
Z těchto výstupů byly zpracovány následující grafy:

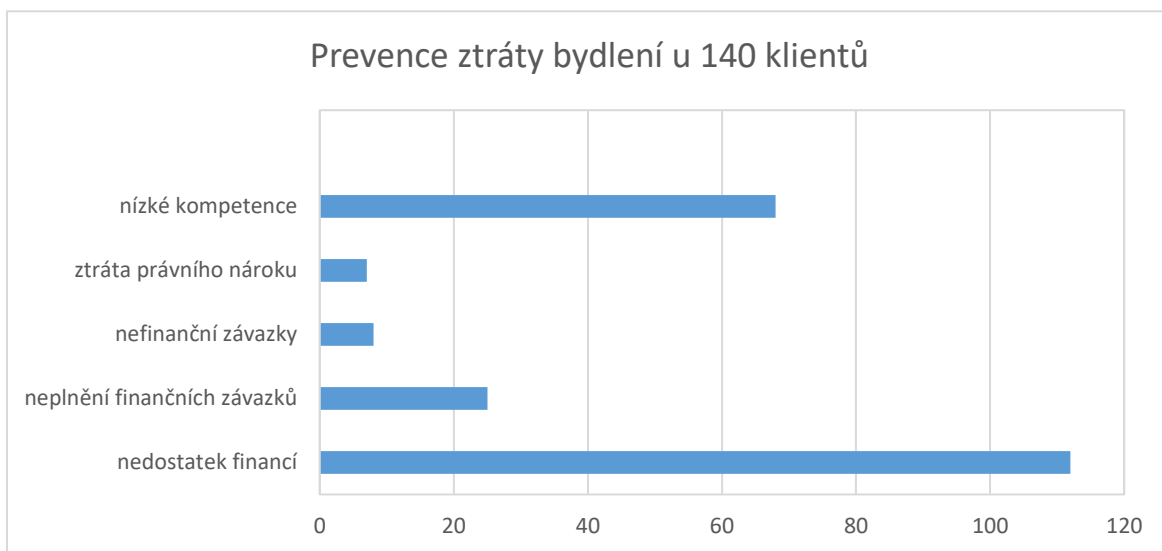
Graf č. 1: Přehled klientů projektu dle typu spolupráce. Při dlouhodobé spolupráci jsme poskytli intenzivní podporu 140 klientům. Krátkodobá spolupráce se týkala méně intenzivní podpory, často předání informací k bytovým otázkám, dávkovému systému, řešení dluhové situace. Anonymní klienti nás oslovili, ale nezískali jsme od nich souhlas. Klienti, kteří si zatelefonovali, nebo přišli bez dokladů a byla jim poskytnuta jednorázová pomoc. Tito anonymní klienti nejsou zařazeni v indikátorech.

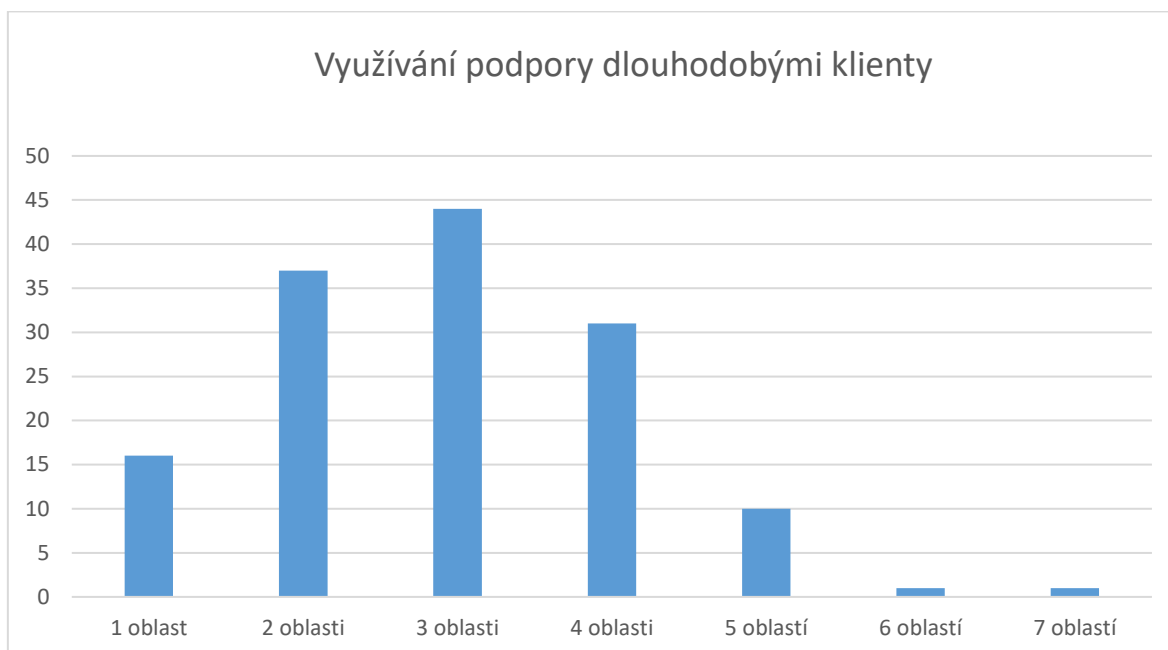
Graf č. 2: Znázorňuje vliv dlouhodobé podpory klientů na jejich schopnost udržet si standardní bydlení. Část klientů byla nucena změnit bydlení (vysoké náklady na topení, vytápění na pevná paliva, potřeba snížení nákladů na bydlení, dluhy, přestěhování do jiného města).

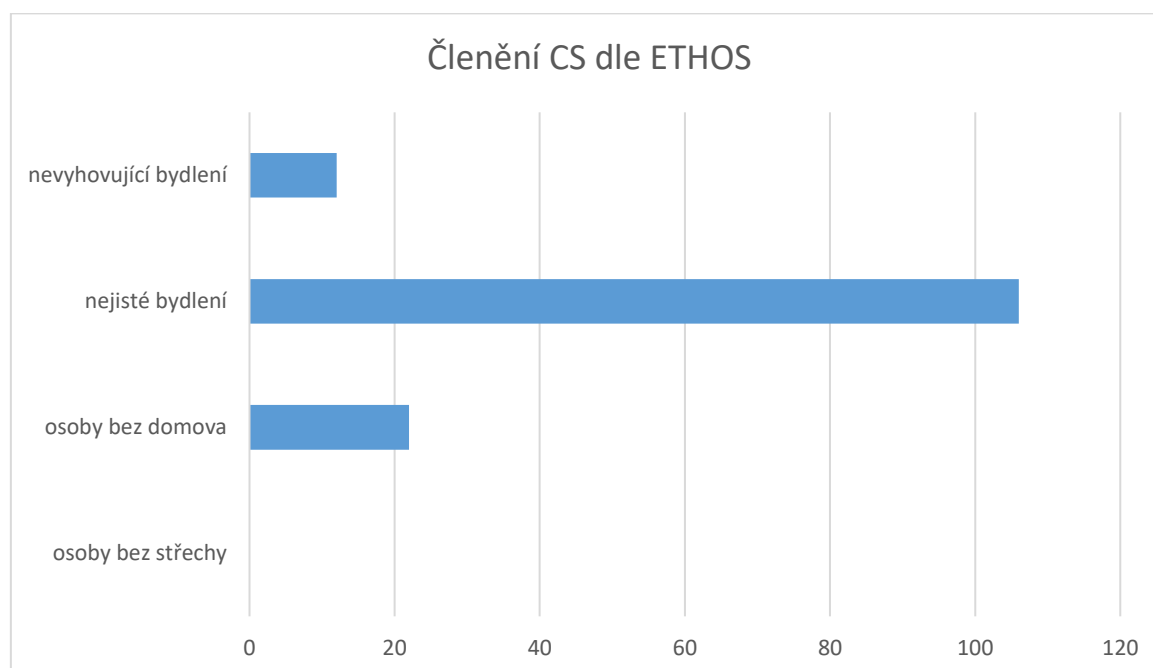
Graf č. 3: Mapuje množství klientů s ohledem na oblasti podpory. Zde se výrazněji profiluje kromě bydlení oblast zaměstnání, sociálních dávek, dluhů a s tím související i potravinová a materiální podpora.

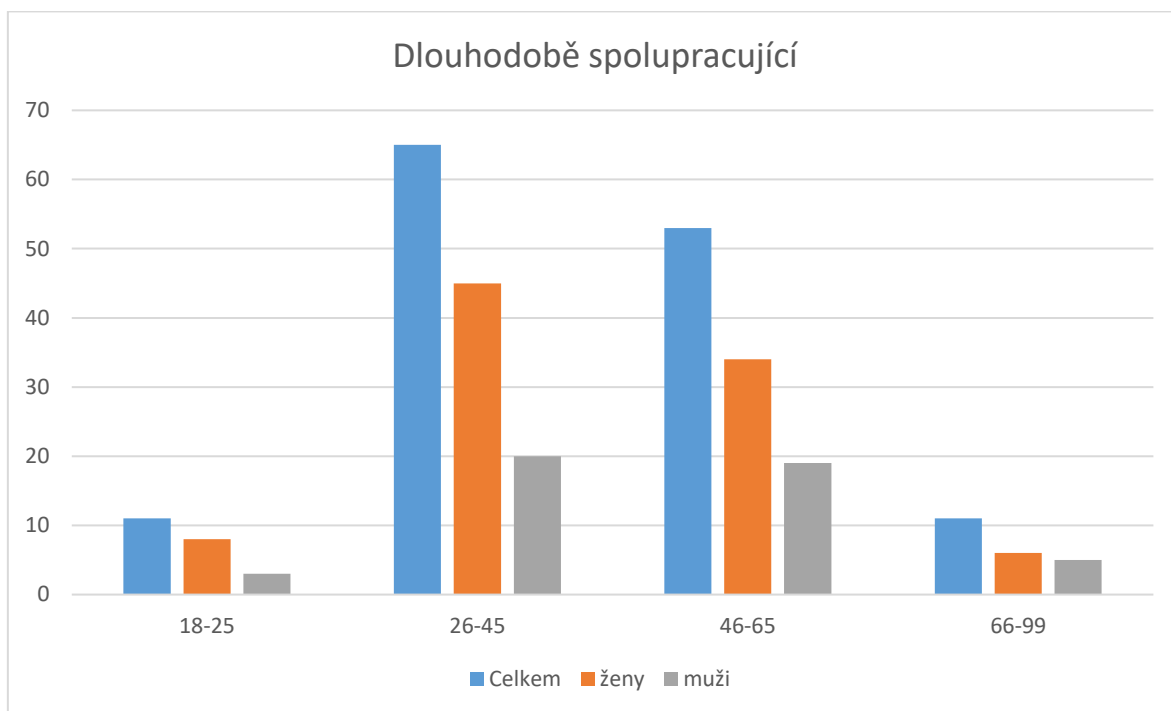
Graf č. 4: Reflektuje nejvýznamnější rizika mající vliv na udržení bydlení. Nízké kompetence ovlivňuje nejen nízké vzdělání, ale i motivace ke změně a přenášení řešení problémů z klienta „na instituce“, které mají vše vyřešit.

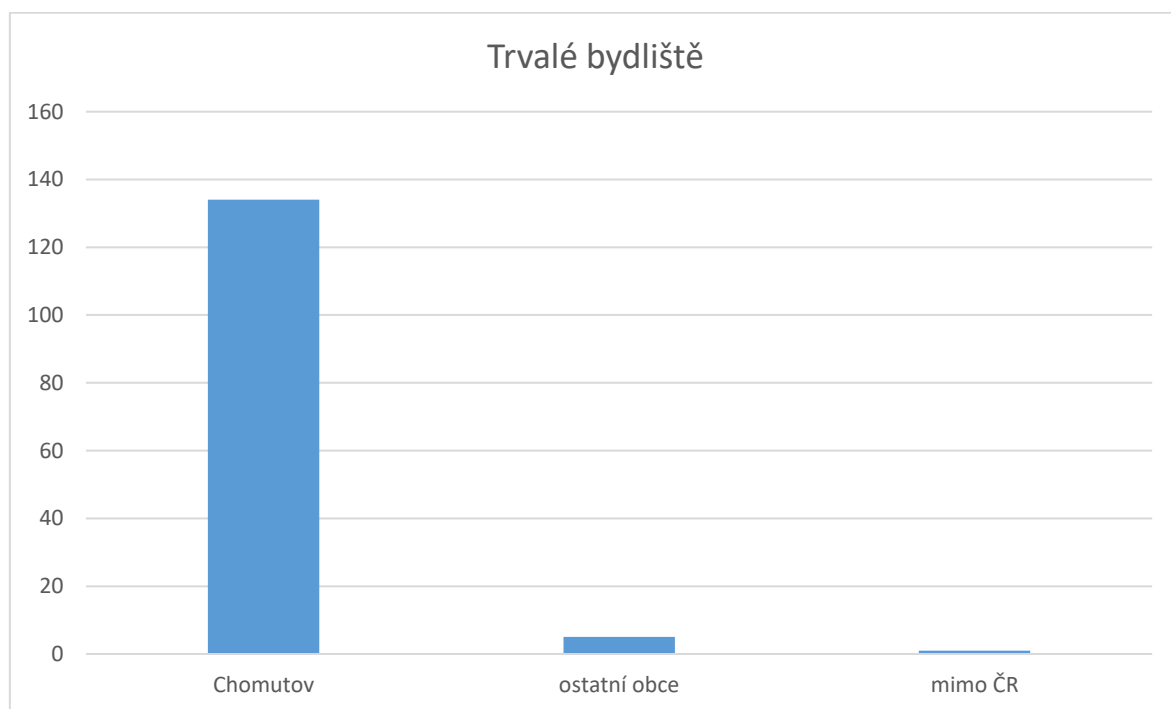
Graf č. 5: Dokládá potřebnost dlouhodobých klientů v hlavních sledovaných oblastech podpory (bydlení, dluhy, zaměstnání sociální dávky, vzdělávání, důchody, potravinová a materiální pomoc).

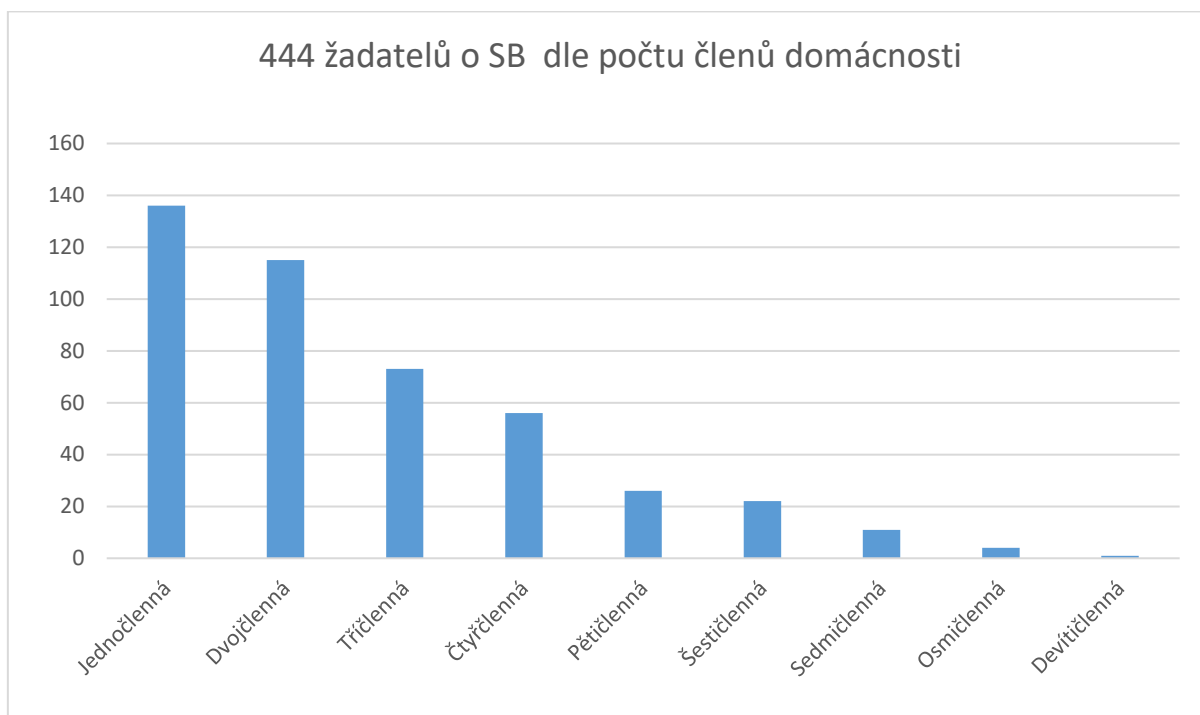
Graf č. 6: Zaměřuje se na monitoring bydlení při vstupu do projektu a zobrazuje situaci, kterou klienti považují za nejvíce rizikovou s ohledem na udržení bydlení. Nejistota v bydlení je pouze reakcí trhu na finanční situaci klientů, kdy jsou uzavírány často krátkodobé smlouvy, aby pronajímatel minimalizoval ztráty při platební neschopnosti klientů.

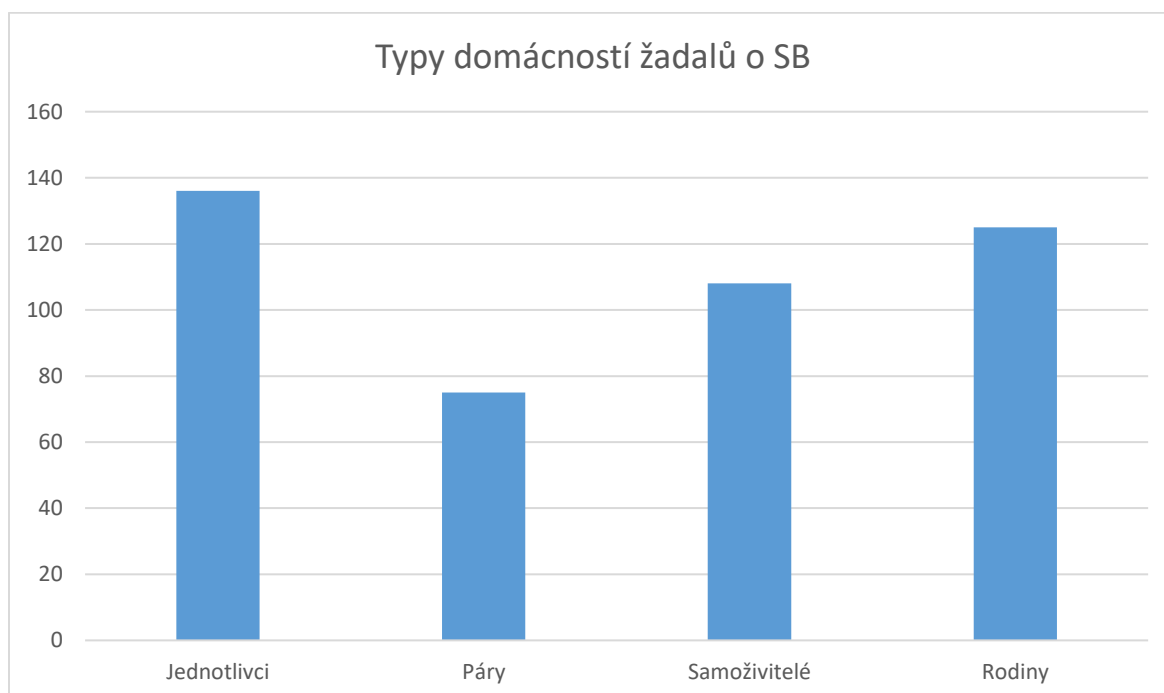
Graf č. 7: Ukazuje na častější hledání bydlení ženami ve středním věku.

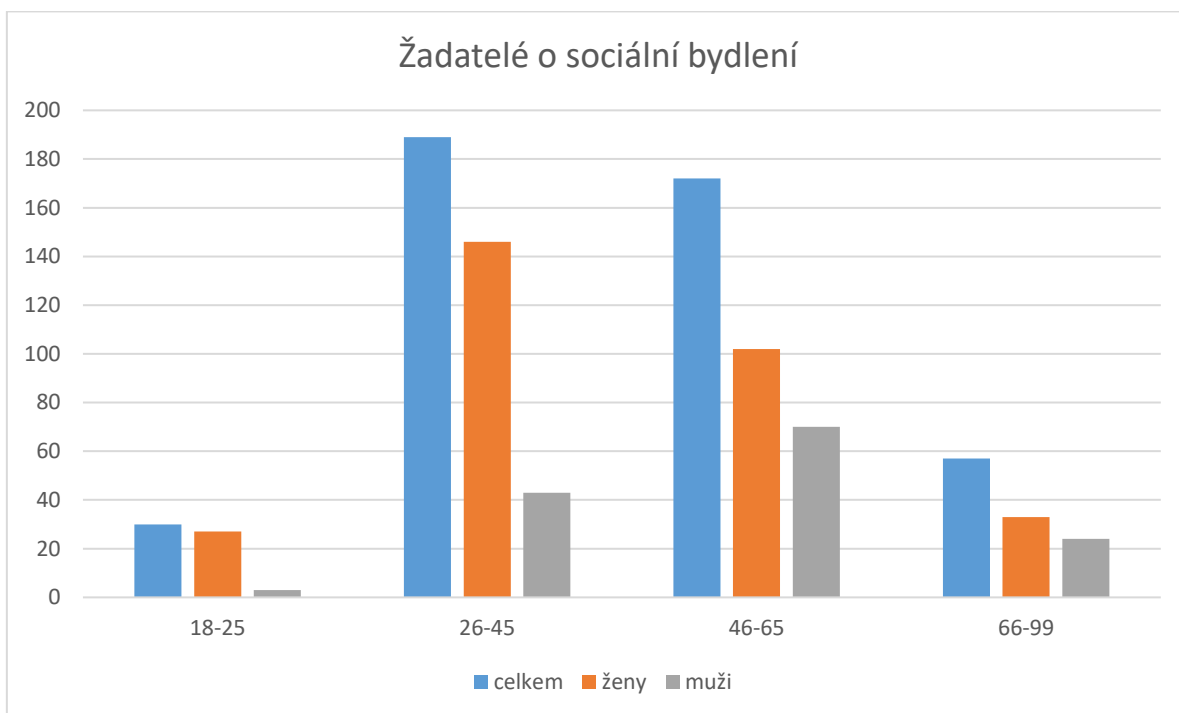
Graf č. 8: Mapuje spolupráci dle trvalého bydliště, část klientů je z jiných obcí, ale fakticky bydlí v Chomutově. Jedna klientka byla ze Slovenska.

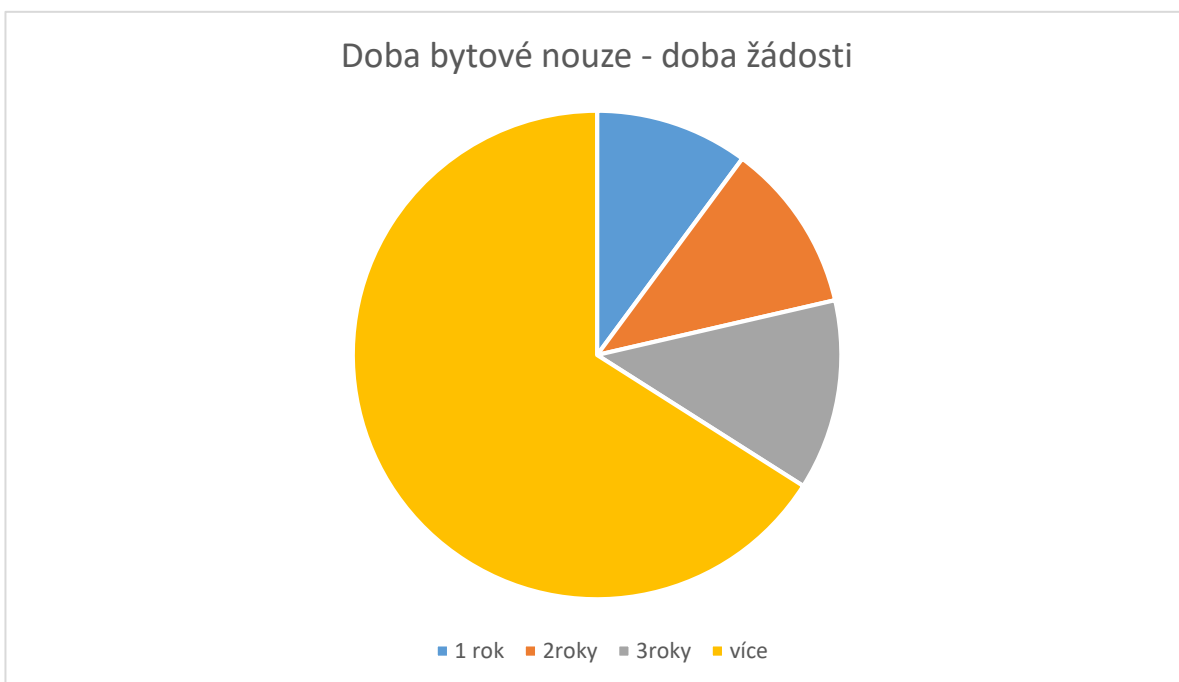
Graf č. 9: Přehledně zobrazuje potřeby obyvatel v oblasti bydlení dle velikosti domácnosti.

Graf č. 10: Zobrazuje podíl mezi jednotlivými typy žadatelů o sociální bydlení.

Graf č. 11: Mapuje žadatele o sociální bydlení dle věku a pohlaví.

Graf č. 12: Zobrazuje, jak dlouho se domácnosti nacházejí v bytové nouzi od doby podání žádosti. Žadatelé jsou limitováni malým počtem vhodných bytů.

Rizika ovlivňující realizaci projektu:

Dlouhodobě neudržitelná **obsazenost** celého realizačního týmu. Část pracovníků přešla na OSPOD do školství a na MD. Byl nižší zájem nových zaměstnanců o místo na 3 roky a platové podmínky jsou horší oproti práci v sociálních službách. Podařilo se nám získat 1 pracovníci z OSPOD, ale zbytek týmu přešel z předchozího projektu. Došlo ke zvýšení platových tříd z 10 na 11 platovou třídu. S ohledem na konec projektu bez dalšího návazného a nejistoty kolem zákona o podpoře bydlení jedna pracovnice odchází ke konci projektu do jiné spolupracující organizace zaměřené na poradenství v oblasti prevence ztráty bydlení.

Plnění indikátorů s ohledem na průběžné snižování počtu členů realizačního týmu bylo poněkud komplikovanější s ohledem na potřebnou dobu spolupráce s klienty. Díky mimořádnému úsilí celého realizačního týmu se však podařilo indikátory splnit, nižší počet sociálních pracovníků se pouze promítl do nižšího počtu hodin s klienty. Pozitivně ovlivnilo plnění indikátorů i spojení přípravné a realizační fáze, kdy hned od začátku projektu došlo k zabydlování 5 domácností.

Vedlejším rizikem vnímaným hlavně politickou scénou jsou **dluhy** vzniklé v sociálních bytech. Některé jsou zaviněny klienty (sankční vyřazení z ÚP), problematickým hospodařením s dávkami, které jsou rozděleny do několika částí. Významný vliv má úmrtí v rodině, nedoplatky za služby, nespokojenost s opakovaným výskytem štenic nebo zpožděním dávek či rozhodnutím CHB neprodloužit smlouvu, pro dluh. Někteří klienti záměrně byt užívali bez právního nároku a bylo nutno zajistit soudní vystěhování. Na druhou stranu je nutno vyzvihout podporu klientům při řešení dluhů a nastavení splátek.

Zájem cílové skupiny o **rychlá řešení**. Bohužel není v možnostech sociálních pracovníků nabídnout okamžitě byt a rychle vyřešit kumulaci problémů. Tomu odpovídá vysoký počet podpořených jednorázových klientů. V Chomutově dobře funguje spolupráce OSV a široké síť poskytovatelů služeb, kteří společně garantují vysokou míru potřebné podpory klientům.

Tabulka č. 10: vyhodnocení evaluačních otázek k 31.10.2024

<EO01> Jaké jsou největší problémy v rodinách a u jednotlivců v rámci projektu (všechny KA A, KA B3)?	Problémy	Pomoc projektu	Rizika
KA A	Bytová nouze, předražené byty na volném trhu, vysoké kaucy, předsudky pronajímatelů, vysoký práh pro bydlení v městských bytech, dluhy na nájemném a službách, nezaměstnanost.	Motivace ke změně sociálního statusu, hledání zaměstnání, zvyšování kvalifikace, podpora při zvyšování kvalifikace, podpora při vyřizování dávek, podpora při vyřizování finančních prostředků z nadací, podpora v insolvenční, hledání vhodného bydlení, posilování rodičovských kompetencí a udržení bydlení, respektování individuálních potřeb klienta.	
KA B3	Hrozí ztráta bydlení.	Nalezení zaměstnání, pracovní portály, spolupráce s prac. agenturami, zadávkování, vyřizování důchodů, podpora v insolvenční, splácení exekucí a dodržování splátkových kalendářů motivace ke změně sociálního statusu, podpora rodičovských kompetencí a udržení bydlení.	
<EO02> Jak celkově hodnotíte naplnění účelnosti projektu na základě zhodnocení jeho reálných (čistých) dosažených dopadů?	Počet osob, kterým byla poskytnuta pomoc	Účelnost a účinnost z pohledu nositele projektu	

KA A	23 dospělých + 18 dětí	Projekt je účelný, rodiny i jednotlivci našli stabilnější bydlení.	
KA B3	V SB - 45 dospělých, 64 dětí. Dluhy: anonymní 13; jednoráz. 29; dlouhodobě 27	Projekt pomohl většině rodin stabilizovat se v oblasti bydlení, v jejich životní situaci	
<EO03> Jak hodnotíte naplnění, úspornost/hospodárnost projektu?	Je realizace hospodárná	Aktivity se silnou vazbou na dopady	
KA A	Ano	KA A, KA B3	
KA B3	Ano	KA A, KA B3	
<EO04> Jak hodnotíte naplnění užitečnosti projektu (všechny KA)?	Je projekt užitečný?	Aktivity nejužitečnější pro CS	
KA A	Ano	KA A	
KA B3	ano i záchrana jednotlivců má smysl	KA B	
<EO05> Jak hodnotíte naplnění udržitelnosti projektu?	Jsou aktivity udržitelné?	Udržitelnost - personál, prostory , vybavení	
KA A	Ano	Schválený zákon, připravení navazujícího projektu, profesionální a zkušený tým KSP, sociální pracovníci OTSP, podpora města, máme vhodné prostory a vybavení pro budoucí KMB, spolupracujeme s dalším KMB.	
KA B3	Ano	Bude zajištěna MMCH nebo projektem.	
<EO06> Jakých zamýšlených dopadů bylo dosaženo? A jaké faktory k nim vedly (všechny KA)?	Dopady	Neočekávané dopady	
KA A	Poskytnutí stabilního a finančně dostupného bydlení	Klienti, kteří si neudrží bydlení odchází s velkými dluhy.	
KA B3	Udržení bydlení.	Psychická stabilita, neočekávaná pozitivní změna ve vzorcích chování, dlouhodobá změna, po několika relapsech úspěch, pomalá reakce na podporu soc. pracovníka.	
<EO07> Jaké negativní dopady nastaly? A jaké faktory k nim vedly (všechny KA)?	Negativní dopady	Faktory směřující k negativním dopadům	
KA A	Dluhy na nájmu, sousedské problémy, ukončení nájemní smlouvy	Nepravidelné hrazení bytových nákladů, ztráta příjmu (vyřazení z ÚP ČR, výpověď ze zaměstnání).	
KA B3	Krátkodobý nedostatek fin. prostředků (např. než projde insolvence, nebo po ukončení zaměstnání nemožnost dosáhnout na dávky. Další dluhy z důvodu nehrzení nájmů či energií, nespárování rodiny v domě.	3 měsíce započítání příjmu zpětně při podání žádosti o dávky. Nedostatek finančních prostředků, nehrzení nájmů, energií.	
<EO08> Jakých změn dosáhla cílová skupina (všechny KA)?	Pozitivní změny	Příčiny	

KA A	Jistota bydlení, zlepšení zdravotního stavu, zlepšení školních výsledků dětí, nalezení zaměstnání, splácení dluhů.	Jiný životní styl, psychické problémy.	
KA B3	Stabilizace, jistota bydlení	Malá vzdělanost.	
<EO09> Jaké překážky bylo nutné v realizaci projektu překonat?	Překážky	Řešení překážek	
KA A	Málo bytů v bezbarvých zónách, kde můžeme zabydlovat. Nesoulad mezi SP a CHB, problematická komunikace a nepochopení sociální práce.	Nastavení pravidel v kompetencích - o čem rozhoduje CHB, a.s. a o čem OSV. CHB nerespektuje nastavená pravidla.	
KA B3	Počáteční nedůvěra klienta, nevstřícnost CHB či sousedů v domě, SVJ.	Postupné získání důvěry, komplexní podpora klienta.	
<EO10> Jaká jsou doporučení pro zlepšení podpory rodin a jednotlivců?	Doporučení		
KA A	Navázání vztahu, netlačit, edukovat, nabízet možnosti, nehodnotit, respektovat.		
KA B3	Dlouhodobá spolupráce, netlačit na klienta vše více vysvětlovat, respektovat jejich rozhodnutí.		
<EO11> Je možné označit některé z realizovaných aktivit za příklady dobré praxe? Jsou tyto příklady přenositelné?	Příklady dobré praxe	Využití v jiných projektech	
KA A	Nalezení zaměstnání, jistota bydlení, zlepšení psych. i fyzického stavu, síťování klientů.	Ano	
KA B3	Nalezení zaměstnání, udržení v bydlení, psychická stabilita, navrácení řidičského oprávnění, oddlužení, síťování klientů, postup při zablokování účtu exekutorem, zvýšení kvality bydlení.	Ano	
<EO12> Jaká jsou nejdůležitější doporučení z této evaluace pro lepší nastavení obdobných či navazujících projektů v budoucnu?	Nejdůležitější doporučení	Implementace či příprava implementace	
KA A	Poskytovat i nadále sociální bydlení pro lidi v bytové nouzi.		
KA B3	Pokračovat v prevenci ztráty bydlení.		
<EO13> Došlo ke zlepšení situace zabydlených klientů v KA A a KA B3 podpořených v rámci prevence ztráty bydlení?	Zlepšení situace klientů zabydlených v SB	V čem došlo ke zlepšení?	
KA A	Ano	Lepší psychický i fyzický stav (jistota bydlení).	

KA B3	Ano	Psychická stabilita a pohoda od toho se odvíjí i zdravotní stav i výkon.	
<EO14> Došlo ke zlepšení situace v oblasti rozvoje rodičovských kompetencí?	Zlepšení rodičovských kompetencí	Jak došlo ke zlepšení	Rizika školní docházky
KA A	Ano	Pravidelné plnění domácích úkolů, komunikace s učiteli, omlouvání absence, doučování.	Častá absence z důvodu zdravotního stavu.
KA B3	Ano	Pravidelné plnění domácích úkolů, komunikace s učiteli, omlouvání absence, doučování.	Častá absence z důvodu zdravotního stavu.
<EO15> Zlepšil se vztah rodiče a dítěte?	Zlepšení	Konkrétně se zlepšilo	
KA A	nerelevantní	nerelevantní	
KA B3	nerelevantní	nerelevantní	
<EO16> Došlo ke zlepšení situace klientů zadlužených/předlužených?	Zlepšení situace zadlužených či předlužených klientů	Co se zlepšilo	
KA A	Ano	Psychický stav klienta.	
KA B3	Někteří klienti byli oddluženi, prochází insolvenčí, hradí exekuce, nehrozí tak mobiliární exekuce.	Psychická pohoda klienta.	
<EO17> Bylo poskytnuté vzdělávání KSP srozumitelné a využitelné v praxi (KA C Vzdělávání)?	Srozumitelnost	Nedostatky poskytovaného vzdělávání.	
KA A	Ano	Žádné	
KA B3	Ano	Žádné	
<EO18> Podařilo se navázat účinnou spolupráci s relevantními aktéry? Pokud ne, co bylo překážkou? Pokud ano, jak se povedlo aktéry motivovat?	Navázána spolupráce	S kým ne	
KA A	Ano	S CHB, a.s. spolupráce je komplikovanější s ohledem na výši dluhů a stav předávaných bytů klienty.	
KA B3	Spolupráce je navázána na dlouhodobé spolupráci na osobních vztazích.	S exekutory v našem regionu.	
<EO19> Jak hodnotí aktivity projektu klíčoví sociální pracovníci, kteří byli do projektu zapojeni?	Jak ze své pozice hodnotíte KA01: Podpora osob v přístupu k bydlení?	Jak ze své pozice hodnotíte KA C: Vzdělávání?	Přínosy aktivit
KA A	Málo bytů oproti poptávce .	Vzdělávání zaměstnanců probíhá dle zákona (24 h/1 rok).	Významné zlepšení situace klientů a stabilizace v bydlení.
KA B3	Malá nabídka volných cenově dostupných bytů, vykupovat další byty, zlepšení komunikace s CHB, návazné bydlení pro klienty, stabilizace a jistota klientů.	Vzdělávání zaměstnanců je na dobré úrovni.	Zlepšení orientace klientů v oblasti udržení bydlení, stabilizace financí, zlepšení v oblasti plnění finančních i nefinančních závazků, posílení kompetencí.

Evaluační kritéria

Celkovým cílem sebeevaluace je získání znalostí a důkazů o fungování projektu, získání poznatků pro další řízení projektu, rozhodování o pokračování projektu i tvorba podkladů pro případnou navazující obhajobu dopadů projektu a šíření dobré praxe vyplývající z realizovaných projektových aktivit. Evaluace je tedy procesem založeným na sběru informací a jejich odborném vyhodnocení s cílem získat spolehlivé podklady pro řízení implementace a strategické rozhodování.

a) Účelnost:

- Kritérium účelnosti hodnotí, zda realizované aktivity projektu a projekt celkově splnily svůj účel, tedy zda a v jaké míře byly naplněny cíle projektu. Kritérium účelnosti fakticky odkazuje k dopadům projektu.

Realizované aktivity naplnily svůj účel bylo pracováno s cílovými skupinami, probíhalo zabydlování a podpora při udržení bydlení, klienti byli podpořeni potřebnou sociální prací jak vlastními sociálními pracovníky, tak dalšími spolupracujícími organizacemi. Stabilizace klientů se odvíjela od míry dostatku finančních prostředků, zdravotního a psychického stavu a motivovanosti. Většina klientů si zvládla udržet dlouhodobě bydlení, čímž došlo u dlouhodobě spolupracujících domácností k naplnění cílů. Jednorázově - krátkodobě podpořené domácnosti získávaly podporu spíše v oblasti prevence, aby nedocházelo ke ztrátě bydlení což se u většiny domácností potvrdilo. Popřípadě byla poskytnuta krizová podpora domácnostem, které hrozilo vystěhování.

- Naplnil projekt svůj účel a cíl a přinesl žádoucí dopady?

Město zajistilo důstojné a stabilní bydlení prostřednictvím poskytnutí sociálních bytů obce a podpořilo osoby ohrožené ztrátou bydlení. Došlo k obnově těchto bytů a byla umožněna integrace osob do běžného bydlení a společnosti. Byla zajištěna podpora a doprovody což se promítlo do stabilizace životní situace jednotlivců i rodin. Podařilo se zajistit dostupnost bydlení pro znevýhodněné skupiny. Máme zmapovány ohrožené domácnosti a navázanou dobrou spoluprací s aktéry.

Projekt naplnil svůj cíl byly podpořeny osoby bez přístřeší, v nejistém či nevyhovujícím bydlení. Díky spolupráci sociálních pracovníků a klientů získala část účastníků projektu sociální bydlení od města a všichni byli podpořeni při hledání vhodného bydlení, v oblasti financí, právních nároků, řešení dluhové situace, vztahů, vzdělávání, zaměstnanost apod. Což mělo pozitivní dopad na udržení stávajícího bydlení či získání jiného bydlení. Sociální pracovníci absolvovaly plánované supervize, odborné akreditované vzdělávání, setkání a webináře což zvýšilo jich profesní růst a zvyšovalo účinnost podpory.

b) Účinnost:

- Hodnotí, zda bylo při daných výstupech možné dosáhnout vyššího výstupu. Principiálně tedy zkoumá způsob realizace projektu a projektových aktivit – zda alternativní způsob realizace (při zachování vstupů) mohl přinést vyšší přínosy pro účastníky projektu.

Realizace projektu a projektových aktivit odpovídala plánu, pouze proměnlivý počet sociálních pracovníků měl vliv na možné vyšší přínosy pro účastníky projektu. Díky plné obsazenosti by bylo možné poskytnout podporu více účastníkům. Popřípadě více hodin podpory jednotlivým domácnostem. Více bytů v KA A by umožnilo získat bydlení více klientům.

- Účinnost lze definovat jako takové použití zdrojů/vstupů, kterým se dosáhne nejvýše možného rozsahu, kvality a přínosu plněných úkolů.

Kvalitně sestavený a zkušený projektový tým, který využíval výhod interní i externí supervize a zároveň absolvoval odborné akreditované vzdělávání využil maximálně svého potenciálu při podpoře klientů, byla zajištěna zastupitelnost při dlouhodobé nemoci. Zároveň bylo intenzivně spolupracováno s organizacemi v rámci komunitního plánování, s exekutory, insolvenčními správci či věřiteli a dalšími aktéry. Dobře nastavená spolupráce byla i se správci SVJ. Což v důsledku zamezilo předčasným ukončením

nájemních smluv z důvodu občasných problematických sousedských vztahů, dluhů. Mediace sousedských vztahů je účinným nástrojem při řešení komplikovanějších situací.

- Volněji lze účinnost chápat jako „vhodnost“ celkového zvoleného přístupu k řešení problému (například) situace cílové skupiny i způsobu realizace projektových aktivit (projektu).

Řešení problematiky bezdomovectví a jeho prevence prostřednictvím projektu se jeví jako vhodná a je po skončení realizace projektu přenositelná na odbor sociálních věcí. Jediným nedostatkem je minimální možnost obce (35 sociálních bytů) jako pronajímatele reagovat na tak vysokou poptávku osob v bytové nouzi napříč cílovými skupinami. Zcela chybí byty pro velkopočetné rodiny a je nedostatek bezbariérových bytů. Zajištěná podpora klientů je díky zkušenému týmu velice účinná a jednotlivé aktivity se vzájemně doplňovaly. Je potřeba vyzvihnout dluhové poradenství, které domácnostem pomohlo účinně řešit krizové situace a podporovalo klienty v průběhu oddlužení.

- Bylo by možné dosáhnout lepších výsledků, pokud by v projektu bylo něco nastaveno či realizováno jinak?

Vzhledem k množství sociálních bytů a kapacitě sociálních pracovníků byla podpora klientů na maximální úrovni. Pokud by mělo město vlastní krizový fond – mohlo by snáze pomoci najít s domácnostmi efektivnější řešení než jen ukončit nájemní smlouvu pro dluhy. Jedná se o případy dluhů, které vznikly druhotně (dlouhodobá nemoc, ztráta zaměstnání, úmrtí v rodině).

c) Úspornost/hospodárnost:

- Hodnotí dosažené výsledky projektu vůči vynaloženým prostředkům, mj. zda výstupy a aktivity byly nezbytné pro dosažené výsledky a přínosy účastníkům projektu. Posouzení hospodárnosti představuje posouzení možných úspornějších řešení při zachování adekvátních výsledků.
- Bylo možné dosáhnout při nižších vstupech (finančních, lidských, materiálních a jiných)?

K vyhodnocení naplnění úspornosti projektu byly srovnány reálné pořizovací ceny a mzdy projektových pracovníků s cenami obvyklými a reálné a očekávané náklady na chod projektu. Podklady pro zjištění obvyklých cen Operačního programu zaměstnanost+. Nejvýznamnější položkou plánovaného projektového rozpočtu 60% tvoří osobní náklady a 40 % paušál.

Reálně byly ke konci projektu k 31.10. 2025 využito 79 % z osobních nákladů ve výši 10 156 459,01 Kč. Nedočerpání položek rozpočtu u několika pracovníků bylo způsobeno dlouhodobou nemocí a nižšími reálnými mzdami oproti plánovanému rozpočtu. Zároveň nebyly obsazeny všechny pracovní pozice po celou dobu projektu. Lze tedy konstatovat, že mzdové náklady byly hospodárně vynaloženy.

Rovněž u paušálu vycházíme u mzdových nákladů projektového manažera, které jsou na nižší hranici cen obvyklých dle OPZ+. Realizované nákupy vybavení byly realizovány formou zjednodušeného výběrového řízení a rozhodovala nižší cena, nebo potřebné technické parametry produktu.

Pořizování služeb v projektu bylo rovněž hospodárné, místní „evaluátor“ - úspora za cestovné a nákladů na externí evaluaci. Odborné vzdělávání (48 h) pro tým v našich prostorách – úspora cestovné, stravné, ubytování pro 8 pracovníků. Část odborného akreditovaného vzdělávání proběhla on-line což opět snížilo náklady.

Nedošlo k žádnému přečerpání položek rozpočtu. Správu finančních prostředků vynaložených na projekt lze tedy označit za hospodárnou.

d) Užitečnost:

- Hodnotí prospěšnost projektu pro cílové skupiny. Hodnotí vztah mezi problémy a potřebami, které měly být řešeny a výsledky činností realizovaných v rámci jednotlivých aktivit.
- Byly aktivity zaměřeny smysluplně z hlediska potřeb cílových skupin?

Domácnosti zabydlené v rámci projektu do sociálních bytů či v prevenci ztráty bydlení získaly prostor pro řešení svých problémů a potřeb a s podporou sociálních pracovníků získaly finanční stabilitu (dávky SSP, zaměstnání, starobní či invalidní důchod, výživné a náhradní výživné, řešili exekuce, insolvence, splátky dluhů), podporou dobrých sousedských vztahů se přispělo k udržení jejich stávajícího bydlení popřípadě získání bytu na volném trhu.

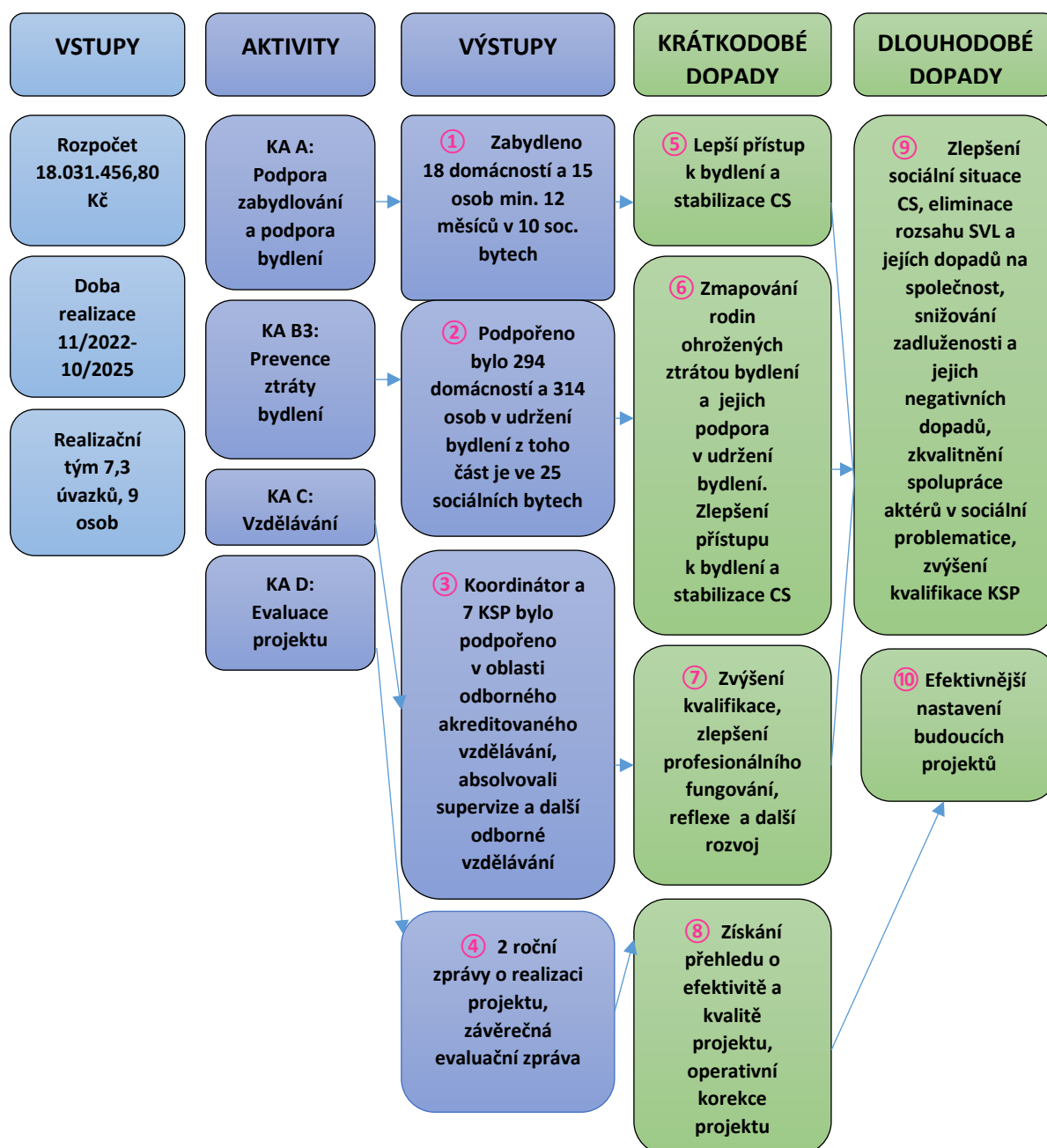
e) Udržitelnost:

- Hodnotí, zda a do jaké míry přínosy projektu budou přetrvávat i po ukončení realizace projektu a jaké předpoklady pro to projekt vytvořil.

Po skončení realizace projektu bude OSV nadále ve spolupráci s NNO poskytovat na území obce sociální byty a podporu sociální práci domácnostem ohroženým ztrátou bydlení. Tento proces je podpořen Plánem sociálního začleňování 2022 -2027. Dále vznikne pro území ORP Kontaktní místo pro bydlení, jež bude koordinovat podporu v bydlení.

Teorie změny projektu

Prvním krokem v rámci definování evaluačního designu je vytvoření **teorie změny projektu**. Následující grafická schémata v prvním případě shrnují vstupy, aktivity a výstupy realizovaného projektu, na které navazují očekávané (návazně ověřované) krátkodobé a dlouhodobé dopady. Vyznačena je rovněž síla vazby mezi jednotlivými aspekty teorie změny (síla vazby u všech aspektů shodná – silná vazba).

Následný přehled pak rozvíjí vstupní schéma teorie změny o heslovité zaznamenání původně neočekávaných pozitivních i negativních dopadů, stejně jako zjištěných překážek v realizaci projektu.

Neočekávané pozitivní dopady:

- Využívání nadačních zdrojů jako nástroje stabilizace finanční či materiální situace domácností.
- Délka nájemní smlouvy ½ roku byty CHB a 1 rok byty města měly pozitivní dopad na jistotu bydlení klientů.
- Stěhování týmu do nových prostor (více do centra města) zajistilo více soukromí klientům.
- Intenzivnější propojení se sociálními službami v rámci budovy (materiální a terapeutická podpora).
- Zastupování klienta pracovníkem úřadu zvyšuje efektivitu při jednáních (exekutoři, insolvenční správci, věřitelé).

- Chvályhodná spolupráce s ČSSZ a VZP.
- Změna supervizora zajistila inovativní přístupy v rámci supervize týmu.
- Motivační rozhovory měly dopad na zlepšení pochopení procesu změny s ohledem na klienta.
- Osobní vazby na NNO po zapojení se do komunitního plánování významně zvýšilo efektivitu spolupráce.

Neočekávané negativní dopady:

- Extrémní stigmatizace 1 sociálního bytu sousedy.
- Zvýšené pracovní vytížení KSP s ohledem na vysokou fluktuaci v realizačním týmu.
- Nárůst dluhů města (nespolupráce, délka soudní výpovědi).
- Zpřísněné podmínky pro objednávání potravinové pomoci.
- Oddělení RT od zbytku oddělení sociálních věcí při poskytování podpory. Klient musí na dvě pracoviště.
- Spolupráce s ostatními zaměstnanci úřadu se významně prodloužila.
- Náročnost zvládání samostatného bydlení u osob dlouhodobě žijících na ubytovně (izolovanost, chybí podpora okolí, snaha podporovat bývalé spolubydlící z ubytovny, protože jsou na tom lépe, může druhotně zhoršovat finanční situaci i sousedské vztahy).

Překážky:

- Strach klientů z jednání s úřady a organizacemi.
- Zdlouhavé a komplikované připojení domácností k energiím u domácností s dluhy (mimo ČEZ a INOGY).
- Oprava bytu po předání až 3 měsíce.
- Úhrada nájemného v hotovosti jen ve vybraných dnech a vymezených časech

3. SHRNUÍ REALIZACE PROJEKTU

Projekt Sociální bydlení v Chomutově se zaměřil na řešení neuspokojivé bytové situace na území města. Nadále trvá problém s vysokou cenou bydlení na volném trhu a množstvím bytů ve vlastnictví spekulantů. Zvyšuje se počet domácností, které si standardní bydlení nemohou dovolit a stěhují se do nevyhovujících bytů v sociálně vyloučených lokalitách, na ubytovny, do azylových domů a v nejhorších případech končí bez domova.

Na řešení této problematiky město vyčlenilo 35 sociálních bytů spravovaných Chomutovskou bytovou, a.s. Nájemníci byli vybíráni hodnotící komisí (anonymní kazuistiky) na základě sociálního šetření a bodového hodnocení. Výsledkem bylo zlepšení životní úrovně u většiny zabydlených domácností přijatých do projektu, kterým byla poskytována dlouhodobě sociální práce. Z údajů poskytnutých realizačním týmem si sociální bydlení dokázalo udržet 68 % zapojených rodin. Ve srovnání s prostupným bydlením, jehož úspěšnost se pohybovala kolem 20% tato hodnota představuje významný posun.

Dílčí cíle byly naplňovány v jednotlivých klíčových aktivitách. Veškeré cíle byly naplněny a naprostá většina projektových aktivit probíhala v souladu s harmonogramem projektu. Zdržení nastalo u plánovaného setkání Kulatý stůl, které bylo posunuto z konce roku 2024 s ohledem na projednávání zákona o podpoře bydlení na jaro 2025.

V průběhu projektu došlo k zabydlování domácností do 35 sociálních bytů v obou klíčových aktivitách a klienti byli podpořeni sociální prací v oblasti prevence ztráty bydlení. Díky této podpoře se dařilo většinu klientů ve standartním bydlení udržet. Komplexní podpora se zaměřila na krizové situace domácností (ztráta zaměstnání, výpadek v příjmech, sociální dávky, řešení dluhové situace, rodinné vztahy, zdravotní stav, jednání s úřady, institucemi, doprovody). Sociální pracovnice získaly další odborné vzdělání a zvýšily svou profesní úroveň.

Míra zefektivnění systému sociálního bydlení v Chomutově byla vyhodnocena jak na základě poměru naplněných cílů projektu, tak na základě vyhodnocení posunu při řešení problémů a dosahování cílů (bytový fond pro sociální bydlení, prevence ztráty bydlení, informační kampaň, evaluace) formulovaných v Lokální koncepci sociálního bydlení. Cíle projektu byly beze zbytku naplněny, a v tomto případě tedy můžeme hovořit o 100 % efektivitě. Prioritní cílové skupiny, pro něž měl být projekt přínosný, byly definovány MPSV – osoby v ve stavu bytové nouze. Při výběru hodnotící komisi nebyla diskriminována žádná cílová skupina, což je patrné ze skladby domácností. Konkrétními projevy zlepšení životní situace klientů sociálního bydlení byly nejčastěji nalezení brigády, stálého zaměstnání, splácení dluhů, zlepšení zdravotního včetně psychického stavu.

Spolupráce místních aktérů byla nastavena již před začátkem projektu, a to především v rámci komunitního plánování. Užší spolupráce umožnila včasnou reakci na hrozící ztrátu bydlení v kooperaci jednotlivých sociálních a terénních pracovníků. S Odborem sociálních věcí potom kooperace probíhala především na základě působnosti členek realizačního týmu právě na tomto odboru. S většinou spolupracujících institucí tak došlo spíše k rozvinutí spolupráce díky přítomnosti zástupců těchto organizací v hodnotící komisi a pracovní skupině sociálního bydlení. Mnohé instituce byly s realizačním týmem projektu v kontaktu i nad rámec těchto platform, často za účelem odeslání klientů za sociálními pracovníky projektu (např. Úřad práce ČR nebo lokální pobočka Člověka v tísni). Kladně byla hodnocena také spolupráce s městskou policií, která nebyla součástí hodnotící komise ani pracovní skupiny. Za pozitivní efekt projektu lze označit větší zájem o problematiku sociálního bydlení ze strany politických zástupců města, kteří se v průběhu projektu stali členy hodnotící komise.

Udržitelnost projektu bude zajištěna. Jak v Chomutově ukázala praxe z posledních let i z projektu, bude jakákoliv míra udržitelnosti v nejbližších měsících i po skončení uvedeného projektu souviset

především s politickou podporou sociálního bydlení a finančními prostředky, které bude město na tuto oblast vyčleňovat. Z aktuální perspektivy počtu sociálních bytů plyne, že aktuální politické představenstvo města je problematice příznivě nakloněno.

Hospodárnost a úspornost projektu byla hodnocena dvěma způsoby. Prvním bylo srovnání reálných pořizovacích cen a mezd projektových pracovníků s obvyklými cenami a mzdami v českém prostředí. Druhým pak bylo porovnání reálných a očekávaných nákladů na chod projektu. Veškeré nákupy v projektu splňovaly kritérium úspornosti. Všechny tyto akvizice včetně jejich dílčích položek byly přitom pořízeny buďto za předpokládané, nebo nižší ceny. Ohodnocování pracovníků zapojených do projektu je hodnoceno jako hospodárné. Žádné z pracovních pozic nebyla v měsíčním průměru vyplácena vyšší částka, než činil průměr obvyklých cen za danou pozici.

NÁMĚTY A DOPORUČENÍ

Jelikož jsou stávající doporučení svázána s již končícím projektem, je možné je směřovat pouze pro záležitosti spojené s budoucím vývojem sociálního bydlení v Chomutově. Z této perspektivy jsou doporučení členěna na ta směřující na doporučení pro udržitelnost systému ve městě.

S ohledem na aktuální politickou situaci město neplánuje realizaci navazujícího projektu. Práce s cílovou skupinou přejde pod odbor sociálních věcí, který dále spolupracuje s ostatními organizacemi na území města, tak aby potřebná podpora byla zajištěna (jednorázová, intenzivní, komplexní). Na konci projektu byla vytvořena Mezioborová skupina (MOPS) složená z odborníků OSV, NNO, Platformy pro sociální bydlení a klientů a jejich podporujících osob. Cílem je vytvoření prostoru pro nastavení efektivnějšího zacílení podpory s využitím možných zdrojů.

Uvolněné pracovníky projektu město plánuje zaměstnat do konce roku. V listopadu proběhlo výběrové řízení na pozice v kontaktním místě, kterého se tyto pracovnice zúčastnily a byly přijaty. Kontaktní místo pro bydlení vznikne od 1. 1. 2026 a bude na území ORP poskytovat **poradenství** v oblasti bydlení (nájem, dávky, exekuce, registr dluhů apod.), pomáhat lidem v **bytové nouzi** najít vhodné bydlení, propojovat žadatele s **pronajímateli, poskytovateli bytových opatření, poskytovateli asistence** nebo **sociálními službami**, spolupracovat s pracovníky **Odboru sociálních věcí**, vést **evidenci žádostí** o bydlení (městského bytového fondu). Cílem je **zamezit ztrátě bydlení** a podpořit **stabilitu** osob a rodin v bytové nouzi.

Navrhovaná část: Doporučení možné navazující podpory. Po zmapování naplnění cíle projektu a aktuální situace v sociálně vyloučených lokalitách v Chomutově bude navrženo doporučení pro zlepšení podpory osobám sociálně vyloučeným i osobám ohroženým sociálním vyloučením. **Jako doporučení hodné zřetele se jeví systematická dlouhodobá práce s domácnostmi. Kterou budou zajišťovat sociální a terénní pracovníci v území ve spolupráci s ostatními organizacemi. Pouze tak je**

možné postupně mapovat situaci do hloubky a postupně zpracovávat jednotlivá témata dle potřeb a připravenosti domácnosti. Důležité je uvědomit si rizika ovlivňující domácnost, snažit se jim předcházet a v případě relapsu místo kritiky poskytnout podporu, aby mohlo dojít ke stabilizaci domácnosti. S ohledem na náročnost problematiky nelze zohledňovat jednotlivé pochybení jako nezájem, ale v určitou chvíli jako nemožnost domácnosti řešit problém jinak. Domácnosti ovlivňují nejen vnější, ale i vnitřní vlivy, které se mohou dobře skrývat a sociální pracovník se k nim může dostat jen díky obrovské empatii nebo jen proto, že klient již dospěl do stádia, kdy je ochoten o těchto věcech otevřeně mluvit. Což může být začátkem jeho uvědomění si situace a teprve pak lze nastavit proces postupných kroků k dosažení změny.

Spokojenost klientů s jednotlivými aktivitami projektu se projevila délkou spolupráce, vytvořením respektujícího se vztahu tak i množstvím klientů. Často přicházeli na doporučení. U dlouhodobějších klientů se časem zvyšuje míra otevřenosti mluvit o krizových situacích, svém životě, což významně dotváří pohled na situaci klienta a možnosti hledání a nastavení vhodné podpory. Ta měla přímý dopad na motivaci ke změně, fungování a samostatnost klientů. Toto se projevilo zájmem o udržení standardního bydlení, hledáním vhodného zaměstnání, vyřizováním sociálních dávek, řešením dluhové situace či zvyšováním kompetencí.

Oblast dluhů má na klienty obrovský dopad, častěji je řešena jednotlivci, kteří přicházejí na doporučení známých. Dluh je však pouze špičkou ledovce. Příčin je mnoho a nejčastější je ztráta zaměstnání, rozpad rodiny, nemoc, úraz, pozastavení dávek, nemají pracovní zkušenost.

DOPORUČENÍ PRO UDRŽITELNOST SYSTÉMU

Doporučení 1: Dále rozvíjet komunikaci s politickým vedením města

Vzhledem k nutnosti politické podpory, která je vnímána napříč všemi aktéry, s nimiž byly v průběhu realizace evaluace vedeny rozhovory se především pro tyto aktéry v čele se zástupci Odboru sociálních věcí Magistrátu města Chomutova jeví jako nejpodstatnější doporučení k rozvíjení komunikace a spolupráce s politickými představiteli města. Je přitom naprosto nezbytné, aby byla problematika sociálního bydlení politickým zástupcům prezentována odpovídajícím způsobem.

Doporučení 2: Dlouhodobě komunikovat nutnost sociálního bydlení s veřejností

Z tohoto doporučení plyne také doporučení s ním úzce spojené, a sice dlouhodobá komunikace s veřejností a budování pozitivního mediálního obrazu sociálního bydlení v Chomutově. Tento počín vyžaduje přispění jak aktérů v projektu spojených v pracovní skupině sociálního bydlení, tak právě politických představitelů města. Doporučení vychází především z dlouhodobého spíše negativního obrazu sociálního bydlení a obyvatel sociálních bytů zakládajícího se jak na několika špatných zkušenostech, které se odehrály i v průběhu projektu, tak na stigmatizaci určitých cílových skupin.

Doporučení 3: Usilovat o desegregaci obyvatel sociálních bytů

Rovněž je vhodné na základě dlouhodobě prováděných sociálních šetření usilovat o desegregaci obyvatel sociálních bytů, a předcházet tak vzniku sociálně vyloučených lokalit. Zajistit dostatečnou politickou podporu a zaměřit se na koncepční, metodickou a osvětovou podporu prevence a sanace rezidenční segregace. Nezakládat nové sociální bydlení v rizikových lokalitách. Nepřidělovat sociální bydlení tam, kde je vysoká koncentrace ohrožených skupin a kde existuje potenciál pro sociální vyloučení. Podporovat sociální bydlení v inkluzivních lokalitách. Nabízet sociální bydlení tam, kde existuje možnost pozitivní sociální interakce mezi různými skupinami obyvatel. Identifikovat a mapovat segregované lokality k identifikaci stávajících a potenciálních lokalit segregace. Zhodnotit rizikové faktory. Při rozhodování o umístění sociálního bydlení zohlednit faktory jako je dostupnost obchodů, škol, dopravy a kvality životního prostředí.